

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1954. június 14. 6 óra -- perc

HETVEN KISDIÁK KÉSZÜL A VIZSGÁRA A KRISZTINA-TÉRI ÁLLAMI ZENEISKOLÁBAN

i Tom/PE KC VE

1954. június 14.

A Krisztina-téri általános iskola épületében van az I. kerület állami zeneiskolája, ahol hetven kisdíák készül most a vizsgákra. A gyermekek kitűnő tanárok vezetésével sajátítják el a zeneelmélet és hangszerkezelés ismereteit, hét osztályban 7-15 éves korig. Most, az iskolaév végén valamennyien számot adnak fejlődésükről, a kötelezően előírt és szabadon választott zenedarabok előadásával.

Különösen izgalmas lesz a vizsga a VII. osztályosok számára: most dől el, érdemesek lesznek-e arra, hogy tanulmányaikat zenei gimnáziumban, konzervatóriumban folytassák. Az elsőosztályosoknak azért öröm a vizsga, mert a következő tanévben már ők is megkezdik a hangszer tanulást. A 7-8 éveseket ugyanis az első osztályban csak előkészítik a hangszerkezelésre. Ritmus- és hallásképzést kapnak, kottaolvasást és a zeneismeretek alapelemeit tanulják, csoportos oktatás keretében.

Az állami zeneiskoláknak azok a növendékei, akik 5-ös tanulmányi eredményt érnek el, díjmentesen tanulhatnak. A zeneiskolákban ebben a tanévben vezették be először ezt az intézkedést, amely lehetőséget adott arra, hogy elsősorban a tehetségesek, az arra érdemesek tanulhassanak. A tanulmányi színvonal emelésére az új tanévben megszigorítják a követelményeket a zeneiskolák növendékeivel szemben. A tananyag is gazdagodik: mind több klasszikus és új magyar pedagógiai zeneművet iktatnak az állami zeneiskolák anyagába. /MTI/

ÚJ KÖNYV A CSÉPLÉSRŐL

i Kö/B/PE Mi VE

1954. június 14.

A Mezőgazdasági Könyvkiadó a napokban jelentette meg Bálint Nagy Józsefnek, a Gépkiérleti Intézet tudományos munkatársának "Cséplés" című könyvét. A hatvan oldalas könyv a jó cséplést, főleg a szemvesztesség csökkentését kívánja előmozdítani sok hasznos utmutatással. Ezek kiterjednek a jó cséplés legfontosabb feltételeire, - megfelelő erőgép, összetanult munkacsoport, helyes munkaszervezés, - a cséplőgép helyes üzemeltetésére, a cséplőgép szerkezeti részeinek kezelésére és beállítására, a gép helyes működésének ellenőrzésére, az üzem közbeni karbantartásra. Ismerteti a könyv a cséplőgépek segédberendezéseit és a különféle magvak - rizs, bab, borsó, napraforgó - cséplését. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2. kiadás. 1954. június 14. 6 óra 05 perc.

HIREK A FŐVÁROS KOZLEKEDESERŐL

i BE/tot/KV KC VE

A Fővárosi Autobuszüzem rövidesen 30 darab újabb IKARUSZ 30-as autobuszt kap. Az eddigi tervek szerint az új kocsikkal a 2, 4, 15, 20, 23, 31, 33, 34/a, 37, 38/a, 47, 52, 54 és 62 jelzésű járatokat sűrítik.

x x x

A Fővárosi Villamosvasutnál kísérletképen két vonalon bevezetik a hátul fel- elől leszállást. Ezzel akarják elérni, hogy a perronon megálló utasok ne akadályozzák a fel- és leszállást. /MTI/

- - -

A TANÁCS A FŐVÁROS ELLÁTÁSÁNAK JAVÍTÁSÁERT

i BE/tot/KV KC VE

A Budapesti Városi Tanács kereskedelmi osztálya rendszeresen ellenőrzi a budapesti piacokat. Az ellenőrzés során megvizsgálják az árakat is. Legutóbb megállapították, hogy a III. kerületi piacon Braun Lászlóné baromfikereskedő egy félkiló csirkét a kiírt árnál mintegy 5 forinttal drágábban akart eladni. Ugyanezen a piacon megállapították, hogy egyes termelők orvosi ellenőrzés nélkül hoztak forgalomba kolbászt. A rendelkezések megszüntetése érdekében azonnal intézkedtek.

A Tolbuchin-köruti csarnokba rengeteg zöldséget hoznak fel, különösen a tsz-ek. Itt jéggyárat létesítenek, hogy a csarnok két- és félvagonos napi jég-szükségletét ne kelljen az Obudai Jéggyárból szállítani. A július elején meginduló jéggyár a csarnok szükségletén felül másfél vagon jéget tud szállítani a fogyasztóknak. /MTI/

- - -

✓

M T I B E I F Ö L D I H I R E K

B 3 kiadás.

1954. június 14. 6 óra 10 perc.

KOHÁSZATI ÉS GÉPIPARI ÜZEMEINK JOBBAN SEGITSÉK A SAJÓMENTI VEGYI-
MŰVEK ÉPÍTÉSÉT

i TF/B/KV Szia NL VE

1954. június 14.

Nagy békéletesítményünk, az épülő Sajómenti Vegyimű-
vek részére az ország legnagyobb kohászati és gépészeti üzemei
gyártják a szükséges gépeket, felszereléseket. Ezek közül a győri
Wilhelm Picck Vagon és Gőpgyár teljesíti legpontosabban vállalt
kötelezettségeit. A vagongyár ezirányú munkáját azonban akadályoz-
za, hogy a Lenin Kohászati Művek hengerműve még a múlt év decem-
ber 6-á tartozik a vagongyárnak két tonna ötvöztött lemezanyaggal.
Ezévben hasonló minőségű anyagból 6.1 tonna szállításával maradt
adós. Ugyanez elmondható a Lőrinci Hengerműről is, amely múlt év
decemberétől 25.6 tonna durvalemezzel tartozik a Wilhelm Picck
Gőpgyárnak és így hátráltatja a Sajómenti Vegyiművek részére ké-
szülő gépek gyártását. A diósgyőri és lőrinci kohászok tartozása
azokhoz a hatalmas feladatokhoz képest, melyeket megoldanak, lé-
nyegtelennek látszik, de ennek a viszonylag kevés hengereltárának
kiszármaztatása igen nagy veszteséget okozhat. A Sajómenti
Vegyiművek beruházási osztálya még a múlt év második felében 165
tonna különböző acélsanyagot kért a kohó- és gépipari minisztérium-
tól. Akkor a vegyiműveknek ezt a rendelését törölték és csak 1954.
harmadik negyedére utalták ki az igényelt anyagmennyiséget. A kon-
gresszus után a minisztérium megígérte, hogy július végéig soron-
kívül szállítja a Sajómenti Vegyiművek részére kért anyagokat. Ko-
hászati üzemünk dolgozói például vehetnek a Klement Gottwald Villanossági Gyár dolgozóitól, akiknek nagy részük van abban, hogy a
vegyiművek lelkét jelentő óriás-kompresszor szerelését már megkezd-
hették. A Klement Gottwald Villanossági Gyár dolgozói a 3550 ló-
erős motorokat határidőre szállították.

A MAVAG hidosztálya és szivattyúgyára is készít gép-
egységeket, felszereléseket a Sajómenti Vegyiművek részére. A hid-
osztály vállalásához híven határidőre szállítja a vagonbuktatókat
és darukat. Ugyancsak nem lehet elmondani a MAVAG szivattyúgyáráról.
A nagynyomású nátronlug- és rézlug-szivattyúk gyártását évke óta
halogatja. Ha ezek a szivattyúk már készen lennének, a Sajómenti
Vegyiműveknél sokkal nagyobb lendülettel folytathatnák a szerelési
munkákat. Elsősorban a MAVAG műszaki vezetőin mulik, hogy a Ve-
gyiművek óriási kompresszorát szeptember 10-ére forgóképes álla-
potba helyezhessék.

A Ganz Vagon és Gőpgyár szivattyúkat gyártó üzemében
megértették, hogy mit jelent népgazdaságunknak a Sajómenti Vegyi-
művek üzembeállítása. 1954-ben már pontosan, határidőre szállítják
a szükséges gépeket és alkatrészeket. Kohászati és gépészeti üze-

meink fizikai dolgozói és műszaki vezetői jobban segítsék a nagy-
mű építését, gondoljanak arra, hogy a Sajómenti Vegyiművek félüze-
mi gyártásának beindulásában minden nap kétszáz annyi jelent,
mintha naponta 5000 hold termőföldnek művelésével való ellátását
akadályoznánk meg. /MTI/

- - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1954. június 14. 6 óra 15 perc

AZ IDÉN MINTEGY NYOLCEZER HOLDON TERMELNEK NYÁRI ÜLTETÉST
VETŐBURGONYÁT

i K8/SZE/PE Mi VE

1954. június 14.

Burgonyatermelésünk fejlesztésének egyik nagy akadálya a burgonya-leromlás. Két-három évi természtés után a legjobb fajtájú, bőtermő, nemesített burgonya is - különösen az ország déli megyéiben - gyengébb, rosszabb minőségű termést hoz, mint az első években. A szovjet agrobiológia kiderítette a burgonya-leromlás okát és megtalálta ellenszerét is. A leromlást az okozza, hogy a tavasszal vetett burgonya gumóinak fejlődése és érése a legnagyobb hőség idejére esik és így a termőrügyek amelyekből a következő évben elvetve - az új gumók kifejlődnek, koravénekké lesznek, ezért gyengébb termést hoznak. A leromlást meg lehet gátolni, ha azt a burgonyát, amelynek termését a következő évre vetőgumónak szánják, nyáron ültetik el. Ebben az esetben a gumók érése a hűvösebb időre esik és így nem következik be a leromlás. Ezért ajánlja a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló párt- és kormányhatározat, hogy az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és az egyéniileg gazdálkodó dolgozó parasztok is - elsősorban a Duna-Tisza közén és az ország déli részein - nyári vetéssel állítsák elő a vetőgumót.

Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek már az idén összesen mintegy nyolcezer holdon ültetnek vetőgumónak nyári burgonyát. Ennek terméséből jövőre csaknem huszonnégyezer holdra jut egészséges, nagy termést hozó vetőgumó. Gondoskodtak arról is, hogy ezeket az állami gazdaságokat és termelőszövetkezeteket jóninőségű vetőgumóval lássák el. Sok egyéniileg gazdálkodó dolgozó paraszt is létesített vetőgumó-parcellát, amelyen nyári ültetéssel biztosítja a jövő évi vetőgumókat.

A nyári burgonyát ültető termelőknek nagy segítséget jelent, hogy a kormány a javovizáló berendezésekhez mintegy ezer köbnéter faanyagot és harmincezer négyzetméter dróthálót biztosított. /MTI/

-----

k

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1954. június 14.

6 óra 20 perc

"PAPAGÁJVÁSÁRLÁSI LÁZ" BUDAPESTEN

i Du/PE Mi VE

1954. június 14.
Az utóbbi időben valóságos papagájvásárlási láz kerítette hatalmába Budapest lakóit. Egyre több madárkedvelő dolgozó vásárolt magának papagájt, amely beszédével és bohó játékaival sok derűs percet szerez gazdájának.

A város különböző részein lévő állatkereskedéseken kívül két nagy állami áruházunkban - a Budapesti Nagyáruházban és a Magyar Divatcsarnokban külön madárosztályokat létesítettek. A madárosztályokon hintákkal, csörgőkkel és különböző játékokkal felszerelt nagy kalitkákban a madarak. A vásárlók nagy csoportjai kedvtelve gyönyörködnek, vagy válogatnak a gazdag színekben pompázó, vígan játszó törpc-papagájokban.

A madárosztályoknak már törzsvendégei is vannak: a papagájtulajdonosok, akik itt veszik meg madaruk eledelét és itt is eldicsekszenek "Pityukájuk", vagy "Gyurikájuk" tudásával, beszélőképességével.

Az elmúlt hónapban a két áruház madárosztályán több mint kétszáz papagájt vásároltak. /MTI/

/ csicseregnek

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 6. kiadás 1954. június 14. 14 óra 45 perc

A TANÁCSOK A PÁRTKONGRESSZUS UTAMUTÁSAINAK SZELLEMÉBEN MÉLYITIK
KAPCSOLATAIKAT A TÖMEGEKKEL

ő Vid -cz/TI/Szné -cz VE

1954. június 14.

A vasvári járási tanács pénzügyi dolgozói a helyszínen intézik a falusi lakosság panaszát

Az adóbevételi terv teljesítésében Vas megyében a vasvári járás halad az élen. A járás második negyedévi pénzügyi tervét június 11-ig 106 százalékra teljesítette. A jó eredmények elérésében komoly része van az állandó bizottságok munkájának. A bizottság/tagjai a legtöbb helyen példát mutatnak az adó fizetésben és emellett állandó felvilágosító munkát végeznek. Munkájukat több észszerű intézkedés könnyíti meg. Azelőtt, ha az adóveken valami változtatást, helyesbítést kellett végezni, a dolgozó parasztnak a járási tanácshoz kellett fordulniok s mindez hosszú időbe, sok utójárásba került. A járási tanács pénzügyi dolgozói azzal könnyítik és gyorsítják ezt a munkát, hogy a benyújtott fellebbezéseket a falvakban, a helyszínen azonnal elintézik. Az adófizetésben Nemeskolta, Andrásta, Telekes és Kám község dolgozói járnak élen a járásban. Állandó bizottságuk, népművelők, tanácsai dolgozói munkájáról példát vehetnek Olaszfa, Bérbaltavár, Csipkerek és Sárfa községben. Ezeken a helyeken többször kellett a törvény szigorúhoz nyulni, hogy ne károsodjanak a becsületos dolgozók. Olaszfán Fülöp József és Gézárd Józsefné kulfok mindaddig nem fizettek adót, míg nem foglaltak náluk. Amikor látták, hogy a törvényt nem lehet kijátszani, azonnal lett pénzüg, s még a foglalás napján tíz, illetve ötezer forintot fizettek be.

Népesek a tanácsulések Bakonszegen a tanács élén Tanács András. Az egész falu szereti, segíti munkáját. 51 rendes, 26 póttanácsos van a faluban és az öt állandó bizottság hét-hét tagján kívül tíz-tizenöt aktív segíti a mezőgazdasági, begyűjtési, pénzügyi, oktatási és egészségügyi állandó bizottság munkáját. A bakonszegiek büszkék arra, hogy még nem volt határozatképtelen tanácsulésük, sőt "kinóttak" a tanácsháza épületéből. Olyan sokan jelentek meg az utóbbi időben a tanácsulésen, hogy a havi egy-szeri tanácsulést a nagyobb befogadóképességű kulturotthonban tartják. A tanácsulés mindig sz. munkéri: az előző ülés határozatából mit

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1954. június 14. 11 óra 50 perc

/A tanácsok a pártkongresszus. . . folyt./ 6 Vid -cz/TI/Szné -cz VE

valósított meg a végrehajtóbizottság. Számos közérdekű javaslat hangzik el szinte valamennyi ülésen. A községet átszelő esaternán a híd két feljárója túl meredek volt. Esős időben nehezen kapaszkodtak a lovak. Kérdés Márton középparaszt tanácsos javaslatára társadalmi munkával feltöltötték a feljárót. A tanácsülés hozt határozatba Szőke Gáborné dolgozó parasztszenny javaslatára alapján, hogy a község négy iskolájában esappal ellátott vizterület kell létesíteni. A Népfrent-bizottság javaslata alapján a póttagok sorába a megüresedett helyekre a község élénjáró gazdái kerültek, köztük Fekete Gábor és Bejtor Sándor egyénileg dolgozó paraszt. Gondosan ügyel arra is a tanács, hogy a falu kulákjai ne károsítsák meg a dolgozó népet. Oláh Lajos, Vares Imre és özv. Incze Sándorné kulákokat a helyszínen számoltattak el, több kulákot pedig feljelentettek adóhátralásuk miatt.

A tanács gondoskodik a szt. linvárosi
dolgozók nyári szórakoztatásáról

A szt. linvárosi tanács gondoskodik a város dolgozóinak szórakoztatásáról. A tanács szórakoztató vállalkozása hétről-hétre változatos programmal előadásokat tart a szabadtéri színpadán. A nyári évadra bővítik a szt. linvárosi Vidám-parkot. Megoldotta a tanács a dolgozók strandolási lehetőségét a Duna balpartján kétkilométeres síma, homokos részt jelölték ki fürdőző területül, amihez biztosították a rendszeres átkelő forgalmat. /MTI/

ANKÉT AZ ÖNLESZTETT CEMENTSZÁLLÍTÁS HAZAI BEVEZETÉSÉRŐL

1 VT/Szné/Szné KL VE

1954. június 14.

A közlekedés- és postaügyi minisztérium, az építésügyi minisztérium, a Központi Szállítási Tanács, valamint a Közlekedés- és Közlekedésépítéstudományi Egyesület "az önlesztett cementszállítás hazai bevezetése" címmel június 15-én, kedden délután fél 3 órakor a UVATERV székházának kulturtermében /V. Molotov-tér 1./ közös ankétot rendez. Az ankét előadói Kócsas Kálmán, Korda István és Felföldi László. Az előadásokat vita követi. Vitavezető Széchy Károly Kossuth-díjas műszaki egyetemi tanár. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1954. június 14. 11 óra 50 perc

/A tanácsok a pártkongresszus. . . folyt./ 6 Vid -cz/TI/Szné -cz VE

valósított meg a végrehajtóbizottság. Számos közérdekű javaslat hangzik el szinte valamennyi ülésen. A községet átszelő esaternán a híd két feljárója túl meredek volt. Esős időben nehezen kapaszkodtak a lovak. Kardos Márton középparaszt tanácsos javaslatára társadalmi munkával feltöltötték a feljárót. A tanácsülés hozt határozatba Szőke Gáborné dolgozó parasztszenny javaslata alapján, hogy a község négy iskolájában esappal ellátott vizeztartályt kell létesíteni. A Népfrent-bizottság javaslata alapján a póttagok sorába a megüresedett helyekre a község élelőjáró gazdái kerültek, köztük Fekete Gábor és Bajtor Sándor egyénileg dolgozó paraszt. Gondosan ügyel arra is a tanács, hogy a falu kulákjai ne károsítsák meg a dolgozó népet. Oláh Lajos, Vares Imre és özv. Incze Sándorné kulákokat a helyszínen szemeltattak el, több kulákot pedig feljelentettek adóhátralásuk miatt.

A tanács gondoskodik a szt. linvárosi dolgozók nyári szórakoztatásáról

A szt. linvárosi tanács gondoskodik a város dolgozóinak szórakoztatásáról. A tanács szórakoztató vállalkozása hétről-hétre változó programmal előadásokat tart a szabadtéri színpadán. A nyári évadra bővítik a szt. linvárosi Vidám-parkot. Megoldotta a tanács a dolgozók strandolási lehetőségét a Duna balpartján kétkilométeres szíma, homokos részt jelölték ki fürdőző területül, amihez biztosították a rendszeres átkelő forgalmat. /MTI/

ANKÉT AZ ÖMLESZTETT CEMENTSZÁLLÍTÁS HAZAI BEVEZETÉSÉRŐL

1 VT/Szné/Szné KL VE

1954. június 14.

A közlekedés- és postaügyi minisztérium, az építésügyi minisztérium, a Központi Szállítási Tanács, valamint a Közlekedés- és Közlekedésépítéstudományi Egyesület "az ömlesztett cementszállítás hazai bevezetése" címmel június 15-én, kedden délután fél 3 órakor a UVATERV székházának kultúrtermében /V. Molotov-tér 1./ közös ankétot rendez. Az ankét előadói Kádás Kálmán, Korda István és Felföldi László. Az előadásokat vita követi. Vitavezető Széchy Károly Kossuth-díjas műszaki egyetemi tanár. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 8. kiadás

1954. június 14.

12 óra 15 perc

HETSZÁZ FŐVÁROSI DOLGOZÓ INDULT HÉTFŐN A KÉTHETES MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁRA

t Im/F/TI -cz VE

1954. június 14.

Vidám nótaszótól volt hangos hétfőn délelőtt tíz órakor a Déli-pályaudvar. Mintha vakációra ment volna, úgy indult az ország különböző állami gazdaságaiba kéthetes mezőgazdasági munkára 700 fővárosi dolgozó. A pályaudvaron Mosonyi Ede, a Budapesti Városi Tanács munkaerőgazdálkodási osztályvezetője és a különböző üzemek, intézmények dolgozói bucsúztatták az utazókat. A közlekedés- és postaügyi minisztérium dolgozói Főjér megyébe mentek, a bodakajtori állami gazdaságba, a MÁV igazgatóságtól 180 férfi és 30 nő indult az ugyancsak Főjér megyei Ráckereszturra, Sárosdra és Polgárdiba. A népművelési minisztérium különböző intézményeinek, a filmgyárnak, múzeumoknak 50 dolgozója Szentotrára, a Földalatti Vasútépítő Vállalat 37 munkása a kislángi állami gazdaságba ment. Az állami gazdaságok mindenütt gondoskodtak arról, hogy a budapesti vendégmunkásokat ragyogóan tiszta szállás, kényelmes otthon várja. Kedden reggel a Keleti pályaudvarról 400 budapesti dolgozó indul ismét vidékre. /MTI/

MEGKEZDÖDÖTT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA 1954 ÉVI NAGYGYŰLESE

t HA/tot/TI KC LI Bn

1954. június 14.

Hétfőn délelőtt tíz órakor az Akadémia dísztermében megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia 1954 évi nagygyűlése.

Az ülés elnökségében foglalt helyet Nagy Imre akadémikus, a minisztortanács elnöke, Erdey-Gruz Tibor akadémikus, oktatástügyi miniszter, Zsoldos Sándor egészségügyi miniszter, Rusznyák István, Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Ligeti Lajos és Gombás Pál Kossuth-díjas akadémikusok, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökei, Osztrovszki György, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, Fogarasi Béla, Lukács György, Maucha Rezső, Michailich Győző, Mocsy János, Molnár Erik, Novobátczy Károly, Riesz Frigyes, Schulek Elemer, Straub F. Bruno Kossuth-díjas akadémikusok, Havasi Gyula, az Akadémia levelezőtagja, valamint M. M. Dubinyin, Sztálin-díjas akadémikus, a Szovjetunio Tudományos Akadémiája elnökségének tagja, a Szovjetunio Tudományos Akadémiája küldöttségének vezetője, Walter Friedrich Nemzeti-díjas, a Német Tudományos Akadémia elnöke, Bohuslav Havrenek akadémikus, az Orosz Nyelv Főiskolájának rektora.

/folyt.köv./

B 9. kiadás

1954. június 14.

16 óra 40 perc

/Megkezdődött a Magyar..... 1. folyt./ t HA/tot,/TI KC Li Bn

a Csehszlovák Tudományos Akadémia küldöttségének vezetője, Ljubomir Csakalov, a Bolgár Tudományos Akadémia elnökségének tagja, Stefan Hilku akadémikus, a Román Népköztársaság Tudományos Akadémiája küldöttségének vezetője. A megnyitó együttes ülésen megjelent Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának több tagja, a politikai és tudományos élet kiváló képviselői. Jelen volt a budapesti diplomáciai testület több vezetője és tagja, valamint a nagygyűlésre érkezett külföldi tudományos küldöttségek tagjai.

Az 1954. évi nagygyűlést Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg. Felolvasta a Magyar Tudományos Akadémia három tiszteleti tagja: A. V. Palladin, az Ukrán SzSzk Tudományos Akadémiájának elnöke, Kuo Mo-zso, a Kínai Tudományos Akadémia elnöke és Zdonek Nejedly, a Csehszlovák Tudományos Akadémia elnöke üdvözlő táviratát, majd elmondotta megnyitó beszédét.

t Bc/B/TI Li Bn

- Azok a változások, amelyeket pártunk és kormányunk a szocializmus építésének jelenlegi szakaszán a népgazdaság, a termelés fejlesztésének összehangolása és a széles népi erység megteremtése érdekében kitűzött, új feladatok elé állítják a magyar tudományt és Akadémiánkat is, - mondotta a többi közt. - Az eddiginél fokozottabb mértékben kell foglalkoznunk a mezőgazdaság és a könnyűipar tudományos alapkérdéseivel és fokozott mértékben kell segítséget adunk a termelés ezen ágainak. A mezőgazdaság terén máris jelentős eredmények születtek.

- Az életszínvonal emelését azonban nemcsak a mezőgazdaság és a könnyűipar fokozott fejlesztésével kell elősegítenünk. Nagyon fontos ugyanakkor a termelékenység fokozása, az önköltségek csökkentése, a termelés minőségének javítása is. Ezen a téren, tehát a magas műszaki kultúra megteremtése területén még nagy feladatok várnak tudósainkra.

- Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy most az egész tudományos kutatás a magánegészségen mintegy fordultszerűen átáll a közvetlen, gyakorlati célok megoldására. Nagy hiba volna, ha valaki azt gondolná, hogy pártunk és kormányunk utmutatását úgy kell értelmezni, mintha csak a mezőgazdaság és a könnyűipar tudományos kérdéseivel kellene foglalkozni és a fundamentális kutatásokat egyelőre fel kellene függeszteniük.

/folyt.köv./

B lo. kiadás

1954. június 14.

12

ora 40 perc

/Megkezdődött a Magyar.... 2. folyt./ t Bc/B/TI Li Bn

- Akadémiánknak egyik hiányosság^{az/}, hogy munkásságának legnagyobb része bizottságokban folyik és az alkotó tudományos munkát kénytelen más állami szervekhez tartozó intézményekben és tanszékben végezteni. A bizottsági munka pedig kevés kivételtől eltekintve természetesen inkább szakértő tanácsadó jellegű, amire persze feltétlenül szükség van, de nem pótolhatja a tudományos kutatást. A második ötéves terv egyik igen fontos része a megfelelő intézeti hálózat kiépítése kell hogy legyen.

- Mint annyi területen, ebben is a Szovj. unió tudományos akadémiáinak példáját kell követnünk, hogy elmaradásunkat behozzuk. Munkánkat nagyban meg fogja könnyíteni, ha tudományos téren is fokozzuk az együttműködést a Szovj. unióval és a baráti országokkal.

- A magyar tudomány első ötéves terve nagyjel ntőségű tett volt, minőségi ucrás a mult anarchikus, széteső, a gyakorlattól elszakadt szervezetlen, tudományos munkájával szemben. Ma már tudjuk azonban, hogy első ötéves tervünkben sok hibát is követünk el. Nem volt gyakorlatunk a tervezésben. Hiányos volt az elnökök irány- mutatása és a terv inkább a kutatók javaslatainak összegzéséből állt. Igyekszünk fogunk második ötéves tervünk megalkotásánál tanulni az elkövetett hibákból és helyesebb módszereket alkalmazni. Pártunk III. kongresszusának az a határozata, hogy erről a munkára megfelelő időnk van, nagyban megkönnyíti a második ötéves terv széles alapokon való elkészítését, helyes kidolgozását.

Mindent meg kell tennünk, hogy a pártunk által követelt minőségi javítást ne csak az ipari és mezőgazdasági termelésre, hanem a tudományos munkára is vonatkoztassuk.

Az elnöki megnyitó után Nagy Imre akadémikus, a minisztertanács elnöke tartotta már bevezető előadását.

/folyt.köv./

/Megkezdődött a Magyar..... 3. folyt./ § TI Bn

- Nagy Imre beszéde.

• Tisztelt Akadémia!

- Alig két hete annak, hogy befejezte munkáját a Magyar Dolgozók Pártjának harmadik kongresszusa - kezdte beszédét Nagy Imre. - Irányelvei, határozatai esztendőkre előre kijelölik a célokat, amiket el kell érünk, a feladatokat, amiket meg kell oldanunk gazdasági, politikai és kulturális életünk minden területén. Összegezve azokat a nagy és értékes tapasztalatokat, amelyeket a felszabadulás óta, tíz esztendő munkája és küzdelmi során magunk szereztünk, azokat is, amelyekkel a Szovjetunió és a baráti népi demokratikus országok gazdagították a szocializmus építőinek táborát, pártunk elvi és gyakorlati útmutatást, világos perspektívát adott a magyar népi demokrácia jövő fejlődése számára. Pártunk harmadik kongresszusa a marxizmus-leninizmus tudományos módszerével tisztázta az átmenet fontos elméleti kérdéseit, a szocializmus gazdasági törvényei működésének feltételeit, melynek alapján kitűzte a párt és a kormány főfeladatát: a lakosság anyagi jólétének és kulturális színvonalának állandó és következetes emelését. Ezek a fő szempontok érvényesülnek a második ötéves terv irányelveiben is, melyek megvalósításának eredményeként, mint a Központi Vezetőség beszámolója is megállapítja, - a jelenleg elmaradt mezőgazdaság felzárkózik a szocialista iparhoz, a népgazdaság egészében uralkodóvá válik a termelés szocialista rendje, általánosan érvényre jut népgazdaságunkban a szocializmus gazdasági alaptörvénye. Mindezzel lerakjuk a szocializmus alapjait országunkban.

- Nem kétséges, hogy a pártkongresszus célkitűzései és irányelvei a Magyar Tudományos Akadémia, egész tudományos életünk, valamennyi tudományág számára is perspektívát adtak, meghatározva azokat a közlebbi és távolabbi feladatokat, amelyekre a tudományos tevékenységet összpontosítani kell. A pártkongresszus a tudományos tevékenységnek ilyen módon értékes eszmei tartalmat adott, melyet minél teljesebben kiaknálni és felhasználni; a határozatokat és irányelveket a tudományok területén alkalmazni, a Tudományos Akadémia feladata.

- Tisztelt Akadémia!

Ugyanakkor, amikor a pártkongresszus hatalmas lépést jelent a tudományos tevékenység eszmei tartalmának meghatározása és irányítása terén, a tudományos munka anyagi feltételeinek biztosítása terén is további lépéseket teszünk. Holnap kezd tárgyalni az országgyűlés az 1954. évi állami költségvetést, melynek keretében a tudományos munka nagyobb súllyal szerepel, mint a megelőző évében.

/folyt.köv./

B 12. kiadás

1954. június 14.

13 óra 5 perc

/Megkezdődött a Magyar.... - Nagy Imre beszéde...4.folyt./ § TI Bn

Az anyagi eszközök, amelyeket a kormány a költségvetésben a tudományos-kutató munka számára rendelkezésre bocsájt, s amelyben a Tudományos Akadémia a maga szerteágazó tevékenységével vezető helyet foglal el, biztosítják azoknak a nagyszertű feladatoknak a megvalósítását, amelyeket a szocializmus építése a tudomány különböző ágazatai előtt felvet.

- Az első öt éves terv időszakában a kormány 1.700 millió forintot fordított tudományos kutató munka céljaira, ebből 800 milliót beruházásokra. A Magyar Tudományos Akadémia költségvetése az 1950. évi 26 millióról 1954-ben 138 millió forintra emelkedett. Ebből a kutató intézetek részesedése az utolsó négy év alatt három és fél millióról 51 millió forintra szökkent fel.

- Az Akadémia előtt álló fő feladatnak megfelelően a mezőgazdasági tudományos kutató munka céljaira az 1953. évi 3.4 millió forinttal szemben az idén 8 millió forintot nyújt a költségvetés. Közel 4 millió forintos keret biztosítja a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos tudományos kutató munkát.

- Az egyetemi tanszékeknél, klinikáknál és egyéb intézményeknél folyó kutatásokra az Akadémia költségvetésében első ízben az idén folyósítunk, mégpedig igen jelentős összegben, amely keretben 10 millió forintot tesz ki. Aspiránsképzés céljára 16.4 millió forint van előirányozva, 11 és fél millió forintot az akadémikusok, valamint a doktori és kandidátusi fokozatok tiszteltdijára, további 3.3 millió forintot jutalmakra és ösztöndíjakra fordít a kormány. Tények ezek, közzelfogható bizonyítékai annak az áldozatkészségnek, amellyel dolgozó népünk a tudomány fejlesztésének anyagi alapjait megteremti. Nem kisebb figyelmet fordít a kormány tudósaink anyagi körülményeinek biztosítására, aminek legutóbb a tudósok és hozzátartozóik nyugellátásának rendezésével adta újabb tanujelét.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiedás

1954 június 14

13 óra 20 perc

/Megkezdött....5.folyt/ § Hné Bn

A tudományos alkotó munka nagy társadalmi megbecsülést és támogatást juttatja kifejezésre a Kossuth-díj, a legmagasabb elismerés, amelyet Népköztársaságunk eddig 79 tudósnek adományozott, akik közül 15-en kétszeres Kossuth-díjasok. Az elismerés kifejezésül, a kormány javaslatára a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a tudományok fejlesztése és a kutató munka ... elősegítése terén kifejtett kiváló munkájuk elismeréséül különböző állami kitüntetésben részesíti a tudomány számos, érdemes képviselőjét, a Magyar Tudományos Akadémia naggyűlése alkalmából.

- A pártkongresszus és az országgyűlés, a párt eszmei iránymutatása és a kormány anyagi támogatása mutatja, hogy tudományos életünk soha nem állt a társadalom figyelmének és gondoskodásának annyira központjában, a tudomány soha nem volt olyan nagy becsben, a tudományos munka soha nem játszott olyan kiemelkedő szerepet az ország társadalmi, gazdasági és kulturális életében, mint ma, a szocializmus építésének időszakában. Negyszerű bizonyítéka ennek azok a kiváló tudományos eredmények, amelyek nemcsak országunkban, de a nagyvilágban is elismerést és megbecsülést szereztek a magyar tudósoknak, annak kiváló képviselőinek, akik nagy tudósaink örökébe lépve, újabb értékes alkotásokkal öregbítik Tudományos Akadémiánk hírnevét.

/nehezedett

- A felszabadulás óta eltelt 10 esztendő folyamán tudományos életünk és annak szerve, a Tudományos Akadémia, valószínűleg megújult. A népi demokrácia fejlődése megteremtette a lehetőségét annak, hogy felszámoljuk a tudománytalan dillettantizmus szellemét, amely a régi rendszer súlyos örökségként / tudományos életünkre. Az újjászülött Akadémia, amely Népköztársaságunk legfelsőbb tudományos intézménye és legkiválóbb tudósainkat tölti fel, tudományos tevékenységét új és negyszerű célok szolgálatába állította, amikor alapszabályában lerögzítette, hogy a magyar tudósoknak legfőbb kötelességük, hogy a nép javára dolgozzanak. Ezt a célt szolgálja az elméleti és alkalmazott tudományok fejlesztése, valamint az a célkitűzés, hogy a tudomány minden szférájával hozzájáruljon a szocializmus építéséhez, az emberiség tudományos eredményeinek gyarapításához, a természettudományi és műszaki tudományos kutatás, a társadalmi tudományok, valamint az elméleti tudományos tevékenység minden területén.

/folyt.köv./

/Megkezdődött...6.folyt/ § Hné Bn

- Nagygyűlésünket felszabadulásunk tizedik esztendőjében tartjuk. Bár történelmileg elég mérhető rövid idő, mégis elégséges ahhoz, hogy mérlegre tegyük népi demokratikus rendszerünk egy évtizedének tudományos eredményeit. Ezek az eredmények, melyekre joggal büszkék lehetünk, azt mutatják, hogy a magyar tudomány fejlődése merészen felfelé ivelő és feladatának mindkét területén elismerésre méltó teljesítményt nyújtott: egyrészt sok tekintetben hathatósan közreműködött az ország gazdasági és kulturális fejlődésében, másrészt számos területen világviszonylatban is hozzájárult a tudományos ismeretek kiszélesítéséhez.

- A magyar tudomány fejlődésében döntő fordulat akkor következett be, amikor a tudomány egyesült a demokráciával, a szocializmussal. A kibontakozó szocialista társadalom és a marxizmus-leninizmus a társadalmi és szellemi alapja a magyar tudomány felvirágzásának. Ennek felismerése határozta meg a Magyar Tudományos Akadémia egyik legfontosabb feladatát, azt hogy a tudományos kutató munkát a tudomány minden ágazatában a marxizmus-leninizmus, a dialektikus és történelmi materializmus alapjaira helyezze. Ez a biztosítéka annak, hogy a tudomány fejlődése nem áll meg, élenjár és kezdoményez. A tudomány és a szocializmus egyesülése a záloga annak, hogy a tudomány a nép kezében van, a nép ügyét szolgálja, s ne fordulhessen többé elő az, hogy a tudomány a világ elpusztításának szöke legyen, amivé a német fasizmus kezében lett a tudomány és ahogyan napjainkban az imperialista monopóliumok az atomenergiát az emberiség legigazságának eszközévé akarják változtatni. A tudomány az emberiség és a haladás ügyét csak akkor szolgálja, ha összeforr a szocializmus ügyével. Tudományos életünkben ez elmúlt tíz esztendő legnagyobb eredménye az, hogy uralkodóvá lett a marxista szemlélet és a tudomány egyesülve a szocializmussal, a nép közé került.

- Azok a fő irányelvek, amelyeket pártunk III. kongresszusa elfogadott, azt a követelményt támasztják a tudományos kutatómunkával szemben, hogy a lehető leghamarább álljon át azokra a feladatokra, amelyek az új szakaszból foly-

L /folyt.köv./

B 15. kiadás

1954. június 14.

13 óra 25 perc

/Munkozdódt a Magyar..... Nagy Imre beszéde...7. folyt./ § TI Bn

nek. A pártkongresszus az elért tudományos eredmények méltatása mellett komoly hiányosságokat is feltárt, melyeknek kiküszöbölése nagy feladattal állítja a Tudományos Akadémiát.

- Az elmúlt évtizedek folyamán, főképpen az utolsó 3-4 évben, tudományos életünk nagyarányú fellendülés és az elért komoly tudományos eredmények ellenére, az anyagi termelés és a tudomány fejlődése között egyre növekvő aránytalanság kialakított. A tudományos-kutató munka fejlődése elmaradt az ipar, főképpen a nehézipar fejlődésének gyorsuló üteme mögött. Ez azt a veszélyt rejtette magában, hogy a tudomány, számos területen egyre kevésbé tudta betölteni az élelő szerepét, aminek az lett a következménye, hogy a termelés fejlődése, sőt sok tekintetben az egész iparosítási politikánk, nélkülöztesen tudományos alapot, elszakadt tőle, s ezzel elvesztette azt az előrelátást, céltudatosságot és tervezettségét, amit egyedül az iparosítás tudományos megalapozása biztosíthat. Az ipar fejlesztése során elkövetett hibák gyökereit ide nyulnak vissza. Hazai nyersanyagforrásaink, népgazdaságunk anyagi bázisa a világ meghatározóinak, tudományos felméréseink és kidolgozásaink elmaradása, köztudottul nélkül szerepet játszott a túlzott iparosításban és ezen belül főképpen a nehézipar túlzott fejlesztésében. Iparosításunk helyes meretének, útjainak és irányának meghatározásához tudományos alapot kell helyezni, ami megköveteli, hogy a Tudományos Akadémia nagyobb súlyt helyezzen a tudományos kutató munkára, ezek közül tevényt, amelyek - mint hazai természeti kincsaink, nyersanyagforrásaink tudományos felmérése - döntően meghatározzák népgazdaságunk országos fejlődésének ütemét és irányát. /tudomány nagyarányú elmaradására kell rámutatni, ami a gazdaságpolitikánk

- Az utóbbi évek során azonban nem csak a termelés és a tudomány fejlődése között kialakított aránytalanság, hanem a tudományon belül, az egyes tudományok között is. E tekintetben jellegzetesen megemlíthetjük, hogy azok a tudományok szorultak háttérbe, amelyek a népgazdasági összefüggéseket kellett volna vizsgálni, a gazdasági törvényszerűségeket és tudományos megalapozásukat kellett volna elvégezniük, a szocializmus gazdasági törvényeinek tudományos alkalmazását kellett volna biztosítani. Ezzel kapcsolatban főképpen a közgazdaságtan és a népgazdasági tervezésünk alól kihuzta a tudományos alapot. A politikai gazdaságtan az utóbbi években alig foglalkozott a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet problémáival, sem általában, sem a mi konkrét viszonyaink között, mégkevésbé foglalkozott a szocializmus objektív gazdasági törvényeinek működésének körkérdésével. Már pedig csak a szocializmus gazdasági törvényeinek is-

/folyt.köv./

B 16. kiadás 1954. június 14.

13 óra 35 perc

/Munkaadótt a Magyar..... Nagy Imre beszéde.....8.folyt./ § TI Bn

merete nyújt lehetséget tudományosan leírni a gazdasági fejlődés nem tét, csak a politikai gazdaságtan tárja fel, hogy a szocializmus gazdasági építése törvényszerű folyamat, melyet objektív tényezők határoznak meg. A közgazdaságtudomány elméletösszefüggése miatt a gazdaságpolitikákban a szocialista építés törvényszerűségeit és objektív tényezőit nem vették kellő mértékben figyelembe.

- Nyilvánvalóan nem lenne helyes a közgazdaságtudományjal és képviselőivel szemben olyan követelményeket támasztani, hogy pontos választ adjanak a szocializmus építésének minden konkrét gyakorlati kérdésére. De az építés fő irányát, mozgató erőit, törvényszerűségeit, továbbá társadalmi, gazdasági és kulturális összefüggéseit a közgazdaságtudománynak kell feltárni. Ha a közgazdaságtudomány ezt a feladatot nem tölti be, utat veszünk és hibát hibára halmozunk.

- A Tudományos Akadémának a közgazdaságtudomány fejlesztése körül komoly figyelmet kell fordítani az olyan kéres jelenségekre, mint a dogmatizmus, az absztrakt szemlélet, amely a közgazdaságtudományban először a gyökereket veszt, ami az elméletnek a gyakorlatról való elszakadásából fakad. A dogmatizmus ellen a legerősebb harc a tudomány és az élet kapcsolatának mindenirányú fejlesztés. A marxizmus minden műve dogmatizmus ellenes. Sztálin "A marxizmus és a nyelvtudomány" c. munkájában különös óllességgel száll az absztrakt dogmatizmus minden megnyilvánulásával.

- A bibliográfiák és a tanulmányok a marxizmust, a marxizmus egyes következtetéseit és tétjeit olyan dogmák gyűjteményeként tekintik, amelyek a társadalmi fejlődés feltételeinek változása ellenében "szek" nem változnak. Azt gondolják, hogy ha meg tanulják kívülről azokat a következtetéseket és tétjeiket a dertüborunk idézzük azokat, akkor meg tudunk majd oldani bármilyen kérdést, mert - úgy gondolják - a betanult következtetéseket és tétjeiket alkalmazhatjuk minden időre és országra, az élet minden esetére. Így azonban csak olyanok gondolkoznak, akik látják a marxizmus betűjét, de nem látják annak lényegét, betanulták a marxizmus következtetéseinek és tétjeinek szövegét, de nem értik azok tartalmát.

- A marxizmus - mert tudomány - nem állhat egy helyben, a marxizmus fejlődik és tökélesedik. Lehetséges, hogy a marxizmus meg. fejlődésében ne gazdagodjunk újabb tapasztalatokkal, újabb ismeretekkel - egyes tétjeink és következtetéseink tehát az idők folyamán feltétlenül meg kell változniuk, azokat feltétlenül fel kell /folyt.köv./

B 17. kiadás 1954. június 14.

13 óra 45 perc

9. folyt.

/Megkezdődött a Magyar...Nagy Imre beszéde.../ § TI Bn

cserélni újabb tételekkel és következtetésekkel, amelyek megfelelnek az új történelmi feladatoknak. A marxizmus nem ismer el megváltoztathatatlan következtetéseket és tételket, amelyek minden korból és időszakra kötelezők.

- A dogmatizmus és absztrakt szemlélet az eleven valóság elmozdítása elől, nem hatol a társadalmi problémáinak mélységeibe; nem mer szembenézni velük, ami elcsorvaszt minden tudományos kutatást. A Tudományos Akadémia fontos feladata, felvenni a harcot az ilyen káros jelenségek ellen, a közgazdasági problémák valóban alkotó, tudományos feldolgozásáért. Ebben nagy jelentősége van a tudományos bírálathoz, az elméleti kérdések széleskörű megvitatásának, a vélemények szabad harcának. Bár az utóbbi időben a közgazdaságtudomány terén felülkelt a munka és közgazdászaink hozzáfogtak a tudományos elmaradás felszámolásához és viták kezdeményezéséhez, ezek csupán az első kísérletek, amelyeket fel kell karolni és tovább kell fejleszteni, ami elsősorban a Tudományos Akadémia feladata. A kormány a közgazdaságtudomány elmaradottságának felszámolása érdekében a közeljövőben Közgazdaságtudományi Intézetet létesít, tudományos folyóiratot indít, népgazdaságunk kérdéseinek széleskörű marxista elméleti feldolgozására. A Magyar Tudományos Akadémiának a közgazdaságtudomány felkarolását és minden irányú fejlesztését központi feladatának kell tekinteni, annál inkább, mert a marxista közgazdaságtudomány széleskörű alkalmazása nélkül a többi tudományban sem lehet az elméleti munkának marxista-materialista eszméi tartalmat, szilárd alapot adni.

- A közgazdaságtudomány terén mutatkozó elmaradás a népgazdasági tervezés terén is komoly következményeket vont maga után - folytatta Nagy Imre. - Ezzel magyarázható, hogy gazdaságpolitikánk leggyengébb területe a népgazdasági tervezés. A gazdaságpolitikánk terén elkövetett hibák gyökereit itt kell keresni. Pártunk Központi Vezetőségének a Kongresszus előterjesztett beszámolója is megállapítja, hogy tervezésünk nem nyugszik elégséges tudományos alapon, nem elégségesen reális, nem tudja felmérni és összefogni fejlődésünk valamenynyel számbajövő tényezőjét. Már pedig mint ismeretes - a szocializmus építése nem lehet ösztönös, hanem csakis tervszerűen. Ehhez azonban meg kell teremteni tervezésünk tudományos alapját, ami a népgazdaság tervszerű, arányos fejlődésének törvényén nyugszik. E törvény működése meghatározott arányosságot követel, a társadalmi termelés különböző árai fejlődésében összhangnak kell lenni,

/folyt.köv./

/Megkezdődött a Magyar... Nagy Imre beszéde.../ § TI Bn

ami nélkül szocialista termelés általában nem fejlődhet.

- A népgazdaság tervszerű arányos fejlődésének törvénye, működése során a szocializmus gazdasági alaptörvényére támaszkodik, ennek követelményei határozzák meg az egyes népgazdasági ágak arányos fejlődését, annak ütemét és összhangját. A népgazdasági tervnek vissza kell tükrözni a népgazdaság tervszerű, arányos fejlődése törvényének követelményeit és minden tekintetben összhangban kell lenni a szocializmus alaptörvényével.

- Ma már világosan látjuk, hogy az utóbbi években népgazdaságunkban kialakult arányok a termelőeszközök és fogyasztási javak termelése között, továbbá az ipar és a mezőgazdaság fejlődése és annak üteme között, nem feleltek meg népgazdaságunk fejlődésének, a szocializmus építése követelményeinek. Ebből logikusan következik, hogy a legközelebbi években fő erőfeszítéseinket arra kell irányítanunk, hogy népgazdaságunk fejlődésében mutatkozó aránytalanságokat kiküszöböljük. Ennek azonban elengedhetetlen feltétele az objektív gazdasági törvények működésén nyugvó tudományos népgazdasági tervezés, ami oszakis közgazdaságtudományunk széleskörű kifejlesztésével és magas elméleti színvonalra emelésével válik lehetségessé.

- A marxista közgazdaságtudomány előtt nagy és jelentős feladat áll a társadalmi munka termelőkenysége kérdésének tudományos feldolgozása és a szocialista építés mindennapi gyakorlatában való alkalmazása terén is. A vulgarizálással és általánosítással szemben a kérdés tudományos elemzését kell állítani. Enélkül az önköltségcsökkentésre, a gazdaságos termelésre irányuló erőfeszítéseink, amelyek pedig gazdaságpolitikánk középpontjában állnak, csak félsikert hozhatnak.

A társadalmi munka termelőkenysége kérdésének a marxizmus klasszikusai rendkívüli jelentőséget tulajdonítottak. Lenin szerint az új társadalmi rend győzelme szempontjából végeredményben a legfontosabb, a legfőbb dolog. "Miért győzheti le, miért kell, hogy legyőzze és miért fogja okvetlenül le is győzni a szocializmus a gazdaság kapitalista rendszerét? Mert a munka magasabbrendű formát, a munka magasabb termelőkenységét eredményezheti, mint a kapitalista gazdasági rendszer. Mert több terméket tud adni a társadalomnak és gazdagabbá tudja tenni a társadalmat, mint a gazdaság kapitalista rendszere." - írja Sztálin.

- A szocialista társadalom felépítéséhez tehát elengedhetetlenül szükséges a munka termelőkenységének növelése. Csakis ezzel biztosítható mind a lakosság jólétének emelése, mind a gazdasági fejlődés üteme. Ez azt bizonyítja, hogy a szocializmus építésének feltételül közzé a társadalmi munka termelőkenységének állandó növeke-

dése - objektív gazdasági törvény, amelyre a népgazdaság arányos, tervszerű fejlődésének törvénye mellett, a szocializmus győzelme érdekében támaszkodnunk kell. Alapja a technika szakadatlan fejlődése, a munkások szakképzettségének emelése, a termelés szervezetének megjavítása és így tovább.

- A munka termelőkenységének kérdésével kapcsolatban, a mérés tudományos módszereinek kidolgozására is irányt kell venni. Fel kell számolni az olyan nézeteket, amelyek a munkatermelékenység problémáját csupán az iparra korlátozzák. A

/folyt.köv./

/Megkezdődött.... 11. folyt/ § Hné Bn

tudományos kutatásnak e tekintetben fel kell ölelnie népgazdaságunk minden fontos ágát, nem utolsósorban a mezőgazdaságot, ahol a szocialista szövetkezeti gazdaságok fejlődése élesen felveti a munka termelékenységének kérdését és megköveteli a tudományosan kidolgozott mérési módszereket, amelyek lényegesen különböznek az iparban alkalmazható módszerektől. Mivel a mezőgazdaságban a termelés ideje és a ráfordított munka ideje nem azonos, a termelékenység mérése nem mindig lehetséges. De vannak más sajátosságok is, amelyek az ipartól eltérő mérési módszerek alkalmazását teszik szükségessé, amiket tudományosan ki kell dolgozni.

- E néhány, véleményem szerint mind népi demokratikus rendszerünk, mind a szocializmus sikeres építése szempontjából döntő kérdés pusztán felvetése is meggyőzően bizonyítja, milyen fontos szerepe van tudományos életünkben a közgazdaságtudománynak, milyen döntő jelentősége van annak, hogy felszámolva az elmeredést, a marxista közgazdaságtudományt méltó helyére, a tudományok élvonalába állítsuk.

- A ma kezdődő nagygyűlés programja még nem tükrözi ezt a nagyszorú feladatot. A nagygyűlés keretében egyetlen közgazdasági kérdés sem kerül megvitatásra, bizonyoságul annak, mennyire helyes pártunk III. kongresszusának megállapítása a közgazdaságtudomány elhanyagolásáról és mily rendkívül szükségesek azok az intézkedések, amelyek a döntően fontos tudományág fejlesztését célozzák. A feladatot a Tudományos Akadémia hathatós, az eddigénél tevékenyebb közreműködésével meg kell és meg is fogjuk oldani.

9 - Hazánkban a szocializmus további építésének kulcskérdése és egész fejlődésünk döntő láncszeme a mezőgazdasági termelés fejlesztése. Az agrártudomány képviselői és a Tudományos Akadémia is nagy felkészültséggel és elismerésre méltó buzgalommal eldötték meg a párt és a kormány által kitűzött hatalmas feladatot: a mezőgazdasági termelés fejlesztése többéves programjának és tudományos alapjának kidolgozását. A munka ezóta is folyik tovább, tudósaink és szakembereink a földművelésügyi tudományos tanácsban és a szakcsoportokban a program változtatásán és a kitűzött feladatok végrehajtásának ellenőrzésén tevékenyen dolgoznak. A nagygyűlés programja is erről tanuskodik, hogy az agrártudományok terén kemény munka folyik a Tudományos Akadémia keretében. A különböző osztályokon külön előadás foglalkozik a mezőgazdasági termelés fejlesztésével kapcsolatos problémákkal, ami azt mutatja, hogy a Tudományos Akadémia szocialista fejlődésünk kulcskérdését állította a tudományos tevékenység homlokterébe. /folyt.köv./

/Megkezdődött.... 12.folyt/§ Hné Bn

Mezőgazdasági

eddig tulajdonképpen csak a kezdeti feltételeket teremtettük meg és ezeket sem teljes mértékben. Még nagy, sokoldalú, szívós és kőrtartó munkát kell kifejtteni annak érdekében, hogy a párt és a minisztertanács decemberi határozata a mezőgazdasági termelés fellendítéséről megvalósuljon és hogy mezőgazdaságunk termelése évről-évre valóban gyors ütemben emelkedjék, - állapítja meg a Központi bizottság kongresszusi beszámolója. Világos tehát, hogy nincs megállás, hogy a mezőgazdasági fejlesztés programjának számos célkitűzését és elvi megállapítását tovább kell fejleszteni, - jobban ki kell dolgozni, az eddigi tapasztalatok figyelembevételével. Tovább kell fejleszteni a tudomány alkalmazását főképpen a talaj termőereje fokozásának, a vegyi anyagok nagyobb mérvű felhasználásának, a legmunkaigényesebb munkafolyamatok, főképpen a káposzták művelése gépítésének, a gyommentes gazdálkodás biztosításának kérdésében, ami a honi mezőgazdaság emelésének nélkülözhetetlen feltétele. Mindezeket úgy kell megoldani, hogy a mezőgazdasági programban kitűzött és megoldandó tudományos feladatok ne kerüljenek a napirendről, háttérbe ne szoruljanak.

- Majd minden tudományág terén jelentős eredményekről számolnak be a negygyűlés során. Komoly fejlődés tapasztalható az akadémiai fizikai intézetben. A biokémiai és biológiai intézetekben folyó tudományos munka világviszonylatban is az élvonalban halad. Az ipari kutató intézetek munkája is fellendült. Kutatómunkájuk azonban számos esetben túlságosan közvetlenül kapcsolódik az ipari eljárásokhoz, ami azt a veszélyt rejti magában, hogy eltérít ezeket az intézeteket fő feladatuktól. Munkájukat ezért sokkal erőteljesebben alá kell támasztani fundamentális kutatásokkal. Az ipari kutató intézeteknek természetesen szorosan együtt kell működni az egyes iparágakkal, de ugyanezkor közeli kapcsolatokat kell teremteni azokkal a kutató intézetekkel is, amelyek fundamentális kutatásokkal foglalkoznak. Ezen a téren fennállnak még bizonyos zavaró körülmények, amelyeket minél előbb ki kell küszöbölni, hogy az intézetek

/folyt.köv./

B.21. kiadás

1954. június 14.

14 óra 15 perc

Megkezdődött ....13.folyt./ Li F Bn

munkája szükségtelen nehézségekbe ne ütközzön.

- Komoly feladatok hárulnak a Tudományos Akadémiára műszaki tudományos életünk fellendítése terén is. Az egyik legfontosabb feladat, hogy segítsen felszámolni azt a nagy lémaradást, ami a Szovjetuniótól és a népi demokratikus országoktól szerzett tapasztalatok hazai alkalmazása terén fennáll. Közre kell működnie a műszaki értelmiség tudományos színvonalának emelésében, a szocializmus építésének műszaki tudományos feladataira való felkészítésében, hogy lépést tartson a műszaki tudományok fejlődésével, a korszerű, fejlett eljárások alkalmazásával. Az eddigi formális kapcsolat helyett szorosabb tudományos együttműködést kell kialakítani a Tudományos Akadémia, annak illetékes osztályai és a műszaki értelmiség egyesülteci között, széleskörű tapasztalatcsere és tudományos segítségnyújtás céljából.

- A népi demokrácia, a szocializmus építése megteremti a tudományos munka tervszerű szervezésének a lehetőségét. A Tudományos Akadémia előtörő munkát végzett, amikor első öt éves népgazdasági tervünk alapján kidolgozta az első öt éves tudományos tervet, amely tudományos életünk terén az első tervezési munka volt. Annak ellenére, hogy magán viselte a kezdeti nehézségek és hiányosságok jeleit, hogy módszere nem biztosította kellően az elméleti kérdések és a gyakorlati tevékenység szoros kapcsolatát, hogy ez a tudományos terv nem tükrözte kellőképpen a népgazdaság szükségleteit, - mégis mindezen fogyatékok ellenére is hasznos munka volt és nagy lépést jelentett előre a tervszerű tudományos tevékenység szervezése és irányítása terén. /megoldásán valamennyi tudományágnak közre kell működnie,

amelyeknek - Nyilvánvaló, hogy a Magyar Tudományos Akadémiának második öt éves tudományos terve összcállításánál feltétlenül figyelembe kell venni és fel kell használni az első tervkészítés tapasztalatait. A második öt éves tudományos terv konkrét tartalmát a népgazdasági terv feladatai határozzák meg. A tudományos terv kidolgozásához felbecsülhetetlen segítséget nyújtott a Tudományos Akadémiának mártunk III. kongresszusa, amely több mint másfél évvel a második öt éves népgazdasági terv megkezdése előtt kidolgozta és jóváhagyta azokat az irányelveket, amelyek minden téren meghatározzák tevékenységünket. Tudományos életünknek, második öt éves tudományos tervünknek ezek az irányelvek képezik az alapját, ezek határozzák meg azokat a főfeladatokat, amelyeknek/szolgálatába kell állítani egész tudományos felkészültségünket. Melyek ezek a fő irányelvek és célkitűzések?
/folyt.köv./

B.22.kiadás

1954. június 14. 14 óra 15 perc

/Megkezdődött...14.folyt./ Li F Bn

A második ötéves terv időszakában folytatni kell hazánkban - az előzőnél lényegesen lassabb ütemben, s az elkövetett hibák tanulságainak pontos figyelembevételével - a szocialista iparosítást, tovább kell folytatni a szocializmus építését nemcsak a városban, hanem a falun is. A szocializmus gazdasági alaptörvénye fokozott érvényre juttatása elősegítésére és népgazdaság tervszerű, arányos fejlődése törvényének a magyar népgazdaságban való következetes érvényesülése céljából, a második ötéves terv-időszakban mindezekelőtt biztosítani kell a mezőgazdasági termelés gyorsított fellendítését.

- A második ötéves terv kidolgozásánál nagyobb mértékben kell számolni országunk sajátosságaival, természeti - gazdasági adottságaival, a népgazdaság különféle ágainak hagyományával, a rendelkezésre álló szakképzett munkaerővel és műszaki káderekkel, mint ez az első ötéves tervnél történt. Mindenekelőtt a népgazdaság azon ágait kell fejleszteni, amelyekhez országunk megfelelő alapokkal rendelkezik nyersanyagban, tapasztalatban, szakképzett munkaerőben és amely területi ágaknak a fejlesztése leginkább megfelel népünk életérdekeinek. A második ötéves terv feladatait a rendelkezésre álló erőforrások pontos felmérésével oly módon kell megállapítani, hogy országunk felvirágzása, népünk felmelegedése érdekében kihasználjuk az összes lehetőségeket.

- Második ötéves népgazdasági tervünk irányelvi kétségtelenül nagy igényeket támasztanak a tudomány valamennyi ágával szemben, egyben azonban hatalmas lehetőségeket is teremtenek, anyagi alapot és eszmei-ideológiai tartalmat adnak a tudományok fejlődésének, tudományos életünk felvirágzásának.

- A párt utmutatásai és a III. kongresszus irányelvi alapján a Tudományos Akadémiának mielőbb tétő alá kell hoznia az ötéves tudományos tervet, mely az Akadémiának programot, tudósaink jövő munkájának perspektívát ad.

- Tudományos életünk legnagyobb ígérete a fiatal tudósgeneráció, amelynek nevelése az Akadémia legfontosabb feladata. Ez az aranyalap, amelyre biztosan építjük tudományunk jövőjét.

/folyt.köv./

/Mozgódott...16.folyt/ § Hnó Bn

A munkásosztály hatalomra jutásával megtörtük a volt uralkodó osztályok kulturmonopóliumát, szélesre tártuk a tudomány kapuit a fiatalság előtt és megtoremtettük számukra a lehetőséget, hogy meghódítsák a tudomány magaslatát /tudásukat készséggel átadják a fiataloknak. /

Tudósaink, akik a hazá javán dolgoznak, tapasztalataikat, tudományos kádereképzés mind nagyobb helyet foglal el a Tudományos Akadémia munkájában és állami intézkedéseinkben egyaránt, emiről a rendelkezésre bocsátott anyagi eszközök ékesen beszélnek. Ezt bizonyítják az aspiránsképzés adatai is. Jelenleg összesen 677 aspiráns képzése folyik, akik közül 232 levelező aspiráns. Negy az érdeklődés a rövidített aspirantúra iránt, amire eddig 296 pályázat érkezett. Ez azt mutatja, hogy az idősebb tudósok mellé mind merészebben és nagyobb számban sorakoznak fel a fiatal tudós-nemzedék tehetséges képviselői.

- A tudományos káderek nevelése és fejlődése terén kétségtelenül komoly eredmények vannak. Ugyenakkor látnunk kell azokat a komoly fogyatékoságokat is, amelyek e téren még fennállnak. A tudományos kádereképzés nem mindenben felel meg a követelményeknek. Számos kutatóintézet lemaradt a tudományos káderek képzése terén. A fő hiányosság az, hogy a tudományos kádereképzés nincs megfelelő összhangban a gyakorlati követelményekkel. Az aspirantúrára való kiválasztásnál nem veszik kellően figyelembe a népgazdaság, a tudomány vagy a kultúra különböző ágazatainak szempontjait.

- A fiatal tudós-nemzedék kialakítása szakmai ágazatok szerint történik, ami helyes és szükséges. Van azonban egy tudományág, amelynek ismerete a tudomány összes ágában kötelező, ez a társadalom fejlődésének törvényeiről, az élő tudomány "A leninista nem lehet csupán kedvelt tudományának specialistája, hanem egyúttal politikusnak és társadalmi embernek is kell lennie, ólénken érdeklődni kell ország sorsa iránt, ismernie kell a társadalmi fejlődés törvényeit, tudnia kell alkalmazni ezeket a törvényeket és erre kell törekednie, hogy az ország politikai vezetésében aktív része legyen" - mondta Sztálin.

- Ilyen tudományos kádereket kell képeznünk. E feladat megoldásában nagy szerepe van az aspiránsok tudományos irányításának. Tudósaink sok ügyekezettel és fáradtságot nem ismerve adják át tapasztalataikat és tudásukat a vezetőség előtt tanuló aspiránsoknak. Önálló munkájukra azonban nem minden esetben fordítanak kellő gondot, már pedig az aspiráns-vezetőnek üvelnie kell arra, hogy a tudományos vezető ne jelentson gyánkodást. /folyt.köv./

/Munka kezdődött., 15. helyt/ § Hnó Bn

- Az aspiránsok megfelelő önállóságának biztosítása, a vezető részéről fokozottabb tudományos ellenőrzést követel. A legtöbb aspiráns lelkiismeretesen végzi munkáját. Nem feledkeznek meg arról, hogy a nép állama hatalmas anyagi és morális támogatást biztosít képzésükre. Vannak azonban megengedhetetlen lazaságok is: késnek a kandidátusi vizsgákkal, nem nyújtják be határidőre a disszertációt, stb.

- A Tudományos Akadémiának a tud-sképzés, az aspiráns-munka irányítás terén, az eddig szerzett tapasztalatok messzeelőző felhasználásával és általánosításával, kemény feladatai vannak. Úgyelnie kell arra, hogy az aspirantúra ne specializálódjon túlságosan szűk körre. Fokozottabb figyelmet kell fordítani a disszertációk tematikájának megválasztására és a lehetőséghez képest minél közelebb kell hozni a gyakorlati élet problémáihoz.

- A disszertációknak azokat a célokat kell szolgálni, amiket a szocializmus építése során el kell érni, azokat a feladatokat, amiket meg kell oldani. A disszertáció tudományos tematikájának meghatározása szabja meg egyrészt az aspiráns kutató munkájának irányát. Másrészt a szocialista építés gyakorlati feladataiba való bekapcsolódást, ami mind az aspiráns, mind a népgazdaság, a tudomány, vagy a kultúra számára nagy jelentőséggel bír.

✓ kapcsolódását - A disszertációk fontos feltétele az elmélyült elméleti kutatás, a tudomány és az élet egy ségének megértése, a jelenségek okainak és törvényszerűségeinek nemcsak feltárása, de megmagyarázása, a dogmatizmus elleni bátor fellépés és harc. A haladó tudomány minden téren hadat üzen a bibliamagyarázásnak, a telmudizmusnak. Éltető eleme a vélemények harca, a kritika szabadsága, amely nélkül semmiféle tudomány nem fejlődhet. Az ilyen szellemben nevelt tudományos káderek lehetnek méltó képviselői tudományos életünknek.

- Láthatjuk tehát, hogy akár az új tud-összemeredék neveléséről, akár tudományos életünkről, vagy azokról a egyszerű feladatokról legyen is szó, amelyeket a pártkongresszus elének állított, az épülő szocializmus a tudományok fejlődésének olyan irányító távlatait tárja elének, amelyekért érdemes dolgozni.

- Beefejezésül engedjék meg, hogy a nagy Lenin szavait idézzem, aki azt mondotta, hogy a tudomány az egész emberiség legnagyobb büszkesége. Dolgozzunk úgy, hogy Lenin szavai nyomán, emelkedett büszkeséggel tekinthessünk a Magyar Tudományos Akadémiára, annak termékeny munkásságára és azokra, akik a magyar tudományt előreviszik újabb sikerek felé, akik a magyar tudományos gondolat fejlesztésével az egész emberiség büszkeségét, az egyetemes tudományt gazdagítják.

/folyt. köv./

3 24. kiadás

1954 június 14

441

óra 50 perc

/Morg kezdődött... 15. helyt/ § Hné Bn

- Az aspiránsok megfelelő önállóságának biztosítása, a vezető részéről fokozottabb tudományos ellenőrzést követel. A legtöbb aspiráns lelkiismeretesen végzi munkáját. Nem feledkeznek meg arról, hogy a nép állama hatalmas anyagi és morális támogatást biztosít képzésükre. Vannak azonban megengedhetetlen lazaságok is: késnek a kandidátusi vizsgákkal, nem nyújtják be határidőre a disszertációt, stb.

- A Tudományos Akadémiának a tud.-sképzés, az aspiráns-munka irányítás terén, az eddig szerzett tapasztalatok messzeelő felhasználásával és általánosításával, kemény feladatai vannak. Ügyelnie kell arra, hogy az aspirantúra ne specializálódjon túlságosan szűk körre. Fokozottabb figyelmet kell fordítani a disszertációk tematikájának megválasztására és a lehetőséghez képest minél közelebb kell hozni a gyakorlati élet problémáihoz.

- A disszertációknak azokat a célokat kell szolgálni, amiket a szocializmus építése során el kell érni, azokat a feladatokat, amiket meg kell oldani. A disszertáció tudományos tematikájának meghatározása szabja meg egyrészt az aspiráns kutató munkájának irányát. Másrészt a szocialista építés gyakorlati feladataiba való bekapcsolódást, ami mind az aspiráns, mind a népgazdaság, a tudomány, vagy a kultúra számára nagy jelentőséggel bír.

kapcsolódását - A disszertációk fontos feltétele az elmélyült elméleti kutatás, a tudomány és az élet egy ségének megértése; a jelenségek okainak és törvényszerűségeinek nemeselek feltárása, de megmagyarázása, a dogmatizmus elleni bátor fellépés és harc. A halad. tudomány minden téren hadat üzen a bibliomagyarításnak, a talmudizmusnak. Eltűnt elemek a vélemények herce, a kritika szabadsága, amely nélkül semmiféle tudomány nem fejlődhet. Az ilyen szellemben nevelt tudományos káderek lehetnek méltó képviselői tudományos életünknek.

- Láthatjuk tehát, hogy akár az új tud.-szennedék neveléséről, akár tudományos életünkről, avagy azokról a nagyszerű feladatokról legyen is szó, amelyeket a pártkongresszus elének állított, az épülő szocializmus a tudományok fejlődésének olyan nagy távlatát tárja elének, amelyekért érdemes dolgozni.

- Befelezésül engedjék meg, hogy a nagy Lenin szavait idézzem, aki azt mondta, hogy a tudomány az egész emberiség legnagyobb büszkesége. Dolgozzunk úgy, hogy Lenin szavai nyomán, emelkedett büszkeséggel tekinthessünk a Magyar Tudományos Akadémiára, ennek termékeny munkásságára és azokra, akik a magyar tudományt előreviszik újabb sikerek felé, akik a magyar tudomány gondolat fejlesztésével az egész emberiség büszkeségét, az opyatemes tudományt gazdagítják.

/folyt. köv./

B.25.kiadás

1954. június 14.

14 óra 5 perc

/Megkezdődött...17.folyt./ t HA/tot F Li Bn

A hosszantartó tapssal fogadott beszéd után szünet következett, majd M.M.Dubinyin, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája küldöttségének vezetője üdvözölte a nagygyűlést.

- A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának szivből jövő üdvözlését hozom a népi demokratikus Magyarország tudományos akadémiajának, a haladó tudományos szellem vezetőszervének, amely biztos uton viszi a magyar tudományt új győzelmek, új eredmények felé, - mondotta a többi között. - A szovjet tudósok teljes szívükből kívánnak további sikereket magyar társaiknak a hazai és az egész haladó emberiség üdvére végzett alkotó munkájukhoz.

- A magyar nemzeti kultúra hosszú évszázadok folyamán a legsúlyosabb elnyomás alatt nőtt és teretbényesedett ki. A magyar tudósok e körülmények között is vitathatatlan érdemeket szereztek a magyar nép harcaiban és jelentősen hozzájárultak a világ tudományos kincsestárának gazdagításához. Mi jól emlékszünk arra, hogy a magyar tudománynak nem kevés képviselője vett részt tevékenyen az 1848-as forradalomban, s az olyan magyar tudósok nevét, mint a matematikus Bolyaié, a csillagász Gotthárdé, a sebész Balassáé és másoké, jól ismerik a mi hazánkban és az egész világon. Ugyancsak jól ismertek az ő utjukon haladó tanítványaik, ügyük folytatói, a haladó tudományos hagyományok zászlóvivői - napjainkig. A szovjet tudósok számára nagyrabecsülték a magyar tudomány azon művelőinek neveit, akik a második világháború éveit alatt haltak meg a fasiszták börtöneiben.

- A marxizmus-leninizmus arra tanít bennünket, hogy csak az a tudomány képes eredményesen fejlődni, amely tudatosan a népet szolgálja, amely ezer szállal fonódik egybe a gyakorlati élettel. Ilyen ma a népi demokratikus Magyarország tudománya, amelynek művelői tevékenyen részt vesznek az egyetlen tudományos elmélet, a marxizmus-leninizmus alkalmazásában, a tudományok minden területén, az ország népgazdaságának fejlesztésében.

- A Szovjetunió tudósainak a magyar tudósokkal való mindegy napos alkotó érintkezése ma már hagyományává vált. Tovább fogjuk erősíteni és fejleszteni a két országnak ezt a tudományos együttműködését. Emlékezzünk arra, hogy minket nem tisztán csak az elméleti érdeklődés köt össze, hanem történelmi utunk közössége is, elgondolásaink és igyekezetünk azonosságai a világ békéjéért, az általános boldogságért a földön.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B.26.kiadás

1954.junius 14.

14 óra 40 perc

/Megkezdődött...18.folyt./ t HA/tot F Li Bn

- Kívánom, hogy szélesedjék és erősödjék a megdönt-
hetetlen szovjet-magyar barátság, Marx-Engels, Lenin-Sztálin ha-
talmas győzedelmes zászlaja alatt. Kívánom, hogy fejlődjön és erő-
södjön a szovjet és magyar tudósok baráti kapcsolata./Nagy taps/

Ezután Walter Friedrich Nemzeti-díjas, a Német
Tudományos Akadémia elnöke üdvözölte a nagygyűlést.

- Népeink tudósai között - hangsúlyozta - évszázá-
dokra visszanyúló meleg barátság áll fenn, amely napjainkban
különösen elmélyült. Akadémiáink ma államaink vezető tudományos
intézményei, amelyek tudományos és kulturális téren ugyanazokat a
célokat szolgálják. A népek közötti barátságból fakad a szoros
kapcsolat a tudomány művelői között. Azt a célt tűzzük magunk elé,
hogy az akadémiáink közötti tudományos kapcsolatokat sűrűbb látó-
gatásokkal, fiatal kutatóinknak egymás tudományos intézeteiben
tett látogatásaival és munkájával szorosabban fűzzük. Ha így te-
szünk, akkor országaink demokratikus erőt is hozzásegítjük, hogy
ápolják és őrizsék a nemzeti kultúrát és a békét. Eljén a béke,
és a népek közötti barátság! - fejezte be nagy tapsal fogadott
beszédét Walter Friedrich.

MS/B F Li

A Csehszlovák Tudományos Akadémia üdvözlötét
Bohuslav Havranek akadémikus, a csehszlovák küldöttség vezetője
tolmácsolta.

/Záródott./ - Akapitalista fejlődés válaszfalakat emelt népe-
ink közé - Bohuslav Havranek, - Örülünk, hogy ezek a
mesterséges válaszfalak leomlottak, s a gyakorlatban is meg-
valósult a nemzetek tudományos életének képviselői közötti co-
gyüttműködés. Leginkább példa erre az új nagy cseh-magyar és magyar-
cseh szótár, a két akadémia közös munkájának eredménye. A magyar
a cseh és a szlovák tudományos dolgozókat örömmel látják, milyen
megtisztelő szerepe van a tudományok a szocialista rendben és
örömmel teljesítik feladataikat a szocializmus tudományos ala-
pokon való felépítésében, mert ezzel a béke megőrzésének ügyét és
nemzetek új, boldog életének megszilárdítását segítik elő -
fejezte be nagy tapsal fogadott szavait Bohuslav Havranek.

/folyt.köv./

Ezután Sedlmayr Kurt Kossuth-díjas akadémikus előadása következett "A nagy termések elérésének tudományos alapjai" címmel.

Bevezetőben hangsúlyozta: az emberiség hosszú történetében most először vizsgáljuk tudományosan - tehát pontos kísérletek alapján - talajaink termékenységét, növényeink és állataink életrevalóságát, ellenállóképességét, öröklését és teljesítőképességét, és mindig újabb eljárások alkalmazásával igyekszünk nagyobb termések elérésére. Ez új és biztató jelenség az emberiség történetében.

A továbbiakban elmondotta, hogy az agrártudományok gyorsan fejlődtek Magyarországon az utolsó években, s a mezőgazdasági tudományos kutatás hatalmas lendületet vett a felszabadulás óta. Mezőgazdasági kutatás szilárd keretet kapott a kísérletügyi és propaganda igazgatóság kebelében. A Magyar Tudományos Akadémia történetében első ízben működik agrártudományi osztály és ezen belül botanikai, zoológiai, meteorológiai, erdészeti, kertészeti, állategészségügyi, állattenyésztési, növénynevelési, növénytermesztési, üzemszervezési, növénykórtani és öntözési főbizottság, az agrártudományok fája tehát ma már szerteágazó, virágzó, gyökerei mélyre nyulnak. Ezzel kapcsolatban azonban felhívta a figyelmet, hogy az agrártudományok további fejlődéséhez szükséges: szorosabb kapcsolat, több segítség a matematikusokkal, a fizikusokkal, a biokémia művelőivel, ugyanígy szükséges a magyar szerves vegyi kutatás, a mezőgazdasági gépipar hatékonyabb támogatása is. Ha meggondoljuk, hogy az alkalmazott matematika például milyen nagy segítséget adott az utolsó években a műszaki tudományoknak, nehezen érthető, miért ne teremthetnénk meg ugyancsak a helyzetet a mezőgazdasági kutatás terén is. Inaz, hogy a bonyolult élettani kérdések mindig nehezebben foghatók a számok hálójába, éppen ezért szükséges azonban, hogy az alkalmazott matematika legjobb képviselői - s a téren nincs hiány - a mezőgazdasági szakemberekkel együtt oldják meg a számtalan megoldásra váró kérdést. Az első kezdeményezés az Akadémia elnökségétől indul ki, s reméljük, visszhangra talál. Elérkezett az idő, hogy a matematika alkalmazását a mezőgazdasági kísérletezésben felmérjük, megvitassuk és összefoglaljuk, és ezzel a mezőgazdasági kísérleti metodikának szilárd matematikai alapjait lefektessük. Ugyanennyire szükséges a meteorológia támogatása. Nem kétséges, hogy például a meteorológiai kutatások beépítése az agrárosztály tematikájába, közelebb hozta a meteorológiát a mezőgazdasághoz, az agrometeorológiára azonban még rengeteg feladatot vár a telejten, a növényéletben, a növénykórtan, különösen

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B.28.kiadás

1954.junius 14.

15 óra — perc

/Megkezdődött...2o.folyt./ Li F Bn

pedig az epidemiológia terén. Csak akkor függetleníthetjük mezőgazdasági termelésünket az időjárás szeszélyeitől, ha sikerül jobban tisztáznunk a termés és az időjárás közötti összefüggéseket.

t Li/tot F

A fizikusok segítségével különösen a stádiumos fejlődések terén végzett vizsgálatoknál nélkülözhetetlen. A fény minőségének és mennyiségének pontos mérése nélkül bizonytalan alapokra épülnek az ezzel kapcsolatos vizsgálatok. Hangsúlyozta, hogy számtalan új kérdés vár még kidolgozásra, a sugárzásbiológia, a talaj és biofizika területén is. A fizikai mérőeszközök tökéletesítése eddig ismeretlen lehetőséget adhat a nemcsitők kezébe. A biokémia területéről mint az egyik legvonzóbb témát, az anyagcsere típusok megváltoztatását jelölte meg. Orvos-biológusainknak és biokémikusainknak megfelelő elméleti segítséget kell nyújtani ezekhez a vizsgálatokhoz. Szorosan együtt dolgozó, komplex tudományos kutatómunka szükséges a műszaki és mezőgazdasági szakemberek között, hogy a mezőgazdasági ipar és a mezőgazdasági gépipar feladatait eredményesen és főleg célszűren tudják kidolgozni, végrehajtani. Ezután elmondotta: az orvosok, fiziológusok, üzemszervezők közös feladata, hogy a munkahigiéne javításával hozzájáruljanak mezőgazdasági dolgozóink életszínvonalának emeléséhez. Végül lakosságunk élelmiszereinek tudományos javítása terén mutatkozó helyzetet vizsgálta meg. A közgazdasági tudományokra hárul a tudományos eredmények koordinálása, az üzemszervezés elméleti alapjainak kidolgozása. Felhívta a figyelmet olyan összefoglaló mű megírására, mely a magyar mezőgazdaság történetét dolgozná fel napjainkig.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a déli-
clótti ülés végetért.

/folyt.köv./

M T I   B E L F Ö L D I   H I R E K

B 29. kiadás   1954. június 14.

15 óra 05 perc

Időjárásjelentés

§ TI Bn

A Meteorológiai Intézet jelenti június 14-én, hétfőn délben:

A hőmérséklet csökken

Az Atlanti ocean felől érkező hűvösebb léghullámok Anglia, Franciaország, Hollandia, Dánia, valamint Németország és az Alpok területén továbbra is változókéony időjárást okoznak, s hatásukra a felsorolt országokban sokfelé van záporosó, zivatar.

Hazánkban vasárnap tulnyomóan derült, száraz, meleg volt az idő. Napközben a hőmérséklet a Dunántulon 26-29, keleten 25-27 fokig emelkedett. Ma reggelre az északi és északkeleti megyékben 10-13, az ország többi részén 15-16, Győrben 17 fokig hűlt le a levegő. Budapeston vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 1.9 fokkal, a légneműs napi középértéke 3.5 mm-rel magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapeston hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 25 fok, a tengere szintre átszámított légnymás 764 mm, alja változik.

Várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, többfelé záporosó, zivatar. Mérsékelt délnyugati, majd megélénkülő északnyugati szél. A nappali hőmérséklet csökken.

Várható hőmérsékleti értékek: kedd reggel 12-15, délben nyugaton 20-23, keleten 22-25 fok között. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1954 június 14

15 óra 16

perc

A TERMELÉSI BIZOTTSÁG JO MUNKÁJÁNAK EREDMÉNYE: NINCS GYOMOS FÖLD
A VENCSELLŐI HATÁR BAN

i Vid No/F/Hné No VE 1954 június 14

A vencesellői dolgozó parasztek sok új módszerrel segítették elő a nagyobb terméseredmények elérését. Állandó párosversenyben küzdöttek egymással s vállalkásukat mindig időben teljesítették. A burgonyaszedésben is ők szerezték meg az elsőséget, idén ők szállították Szabolcsból először korai burgonyát a fővárosba.

munka Az esős idő beálltával azonban gyengült a kezdeti nagy/londület. Néhány dolgozó paraszt elhanyagolta földjét. A termelési bizottság tagjai sokat gondolkodtak, hogyan lehetne ismét széppé varázsolni a vencesellői határt. Elhatározták, hogy megszégyenítik a hanyagokat. Néhány nappal ezelőtt a határszomlón Kozma Zoltán, Bodnár György, Gégényi Béla és mások gyomos földje végébe sirhentet ástak, mely ezt ábrázolta, hogy a föld gazdája meghalt és így nincs kinek megkapálni a területet. Csekhamar híre futott a faluban a hanyag gazdák "sirhentjeinék". Mátyás Sándor dolgozó paraszt még semmit sem sejtett, amikor reggel dinnyeföldjére indult. Mikor meglátta a gyomos napraforgóföld végében a nagy sirhentet, rögtön nekifogott kapálni.

Alig tartott két napig a szégyen a faluban s ismét megtisztult a gyomtól a község határa. A hír gyorsan elterjedt a szomszéd községekben is, s a sirhentek ott is megtették hatásukat. /MTI/

MEGKEZDTEK A MÁSODIK PERMETEZÉST A BARANYAI SZŐLŐK BEN

Vid No VE 1954 június 14

Az elmúlt évi kettővel szemben idén 36 baranyai peronoszporejelző állomáson figyelik a hőmérséklet és a csapadék alakulását, hogy veszély esetén ezennel megkezdhessék a védekezést a necseki, villányi, siklósi és környékbeli szőlők gazdái. A villányi és a pécsi járásban, ahol a legjobban fenyeget a peronoszpóra, a jelzőállomások javaslatára a múlt héten megkezdtek a szőlő második permetezését. Hétfő reggel a többi baranyai szőlővidék gazdái és hozzáfogtak a második permetezéshez. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1954 június 14

15

óra 40 perc

A MÁJUS 1 RUHAGYÁR ÚJ MUNKATERMÉBEN HÉTFŐN MEGKEZDTEK A TERMELÉST

i Sz/Szné/Hné KL P

1954 június 14

A Május 1 Ruhagyárban sok nő dolgozik, számukra különösen kedvezőtlen volt a három műszakos beosztás. A gyárban most új munkatermet létesítettek, ahol a kétműszakos beosztást vezették be.

Az új, tágas, világos teremben hétfőn kezdték meg a munkát. Itt nem zárt szalagokban dolgoznak, hanem ugynevezett szinkron-szerűen szervezték meg a termelést. Az a gyásútán következő munkaműveletek sorrendje ennél is megvan, csakugy, mint a futószalagnál, de egyidőben több dolgozó végezheti ugyanazt a műveletet. A szinkronszalaghoz külön előkészítő rész tartozik s így, ha más fezonu ruha gyártására térnek át, nem kell mindenkinek megváltoztatnia a munkáját.

Az új munkaszervezéssel a termelést oly nagy mértékben fokozták, hogy ez egész gyárban áttérhettek a kétműszakra. A gyár első negyedévi edőségének nagyrészt - 5000 ballon-kabátot - már pótolták, más cikkekből azonban még van tartozása a gyárnak. Ezt a mulasztásukat további üzemi részok hasonló átszervezésével szándékoznak pótolni./MTI/

ÁLLATTENYÉSZTÉSI NAP NAK KÖZSÉGBEN

Vid No/Szné/Hné No VE 1954 június 14

A Tolna-megyei Nak községben vasárnap állattenyésztési napot rendeztek, amelyen résztvettek legjobb tenyészállataikkal a környék állami gazdaságai, termelészövetkezetei és egyénileg dolgozó parasztjai.

A vendégek érdeklődéssel szemlélték a neki "Ut a szocializmus felé" tsz állatállományát, amely a kiállításon első díjot nyert. A tsz Rózse névű tehene díszoklevelet kapott. A kiállítás legjobb tenyészállatai az alsóleperdi állami gazdaságból kerültek ki. A 35 literes Jages névű tehén a kiállítás nagydíját nyerte el. Több egyénileg dolgozó paraszt tenyészállatát is kitüntették. Az első díjat Kelenon György helybeli egyénileg dolgozó paraszt napi 25 liter tejet edő tehene nyerte./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1954 június 14

16 óra 15 perc

TÖRLETSZTI ADÁSSÁGÁT AZ ÉLELMISZERIPARI MINISZTERIUM SERTÉSTENYÉSZ-
TÉSI ÉS HIZLALÁSI IGAZGATÓSÁGA

i Ky/Ky/Hné Mi P 1954 június 14

A szokatlan hideg tél és a takarmányozási nehézsé-
gek miatt az élelmiszeripari minisztérium Sertéstenyésztési és
Hizlalási Igazgatósága az év első hónapjaiban nem tudta teljesíto-
ni hizlalási tervét. A kongresszusi versenyben a hizlaldák dolgozói
megfogadták, hogy Alkotmányunk ünnepére, augusztus 20-ra letörlesz-
tik adósságukat. A jó munka eredményeként májusmár 102,2 százalékos
tervteljesítéssel zárta az igazgatóság.

A legutóbbi értékelés szerint a hizlalási verseny-
ben a kiskunhalasi, a szegedi és a nagytétényi vállalat került az
első három helyre. A ranglista végére a nyíregyházi, a kaposvári
és a miskolci hizlaldák szorultak.

Tenyésztési eredménye alapján 1./ a kecskenéti, 2./ a
pilisi, 3./ a szababattyáni vállalat. Leggyengébb ezen a téren a
répcelaki, a debreceni és a mátészalkai vállalat./MTI/

JUNIUS 24-ÉN ÉS 25-ÉN TARTJAK A BEIRATÁSOKAT AZ ÁLTALÁNOS- ÉS
KÖZÉPISKOLÁKBAN

k OM Hné KC P 1954 június 14

Az általános iskolák VIII. osztályában és a középisko-
lák I-III. osztályában hétfőn megkezdődtek a vizsgák az általános
iskolák I-VII. osztályában pedig most folynak az összefoglalók.
A vizsgák és összefoglalók június 17-én fejeződnek be, majd június
23-án rendezik az általános- és középiskolákban a tanévzáró ünnepe-
lyeket.

A beiratásokat az 1954/55. tanévre június 24-én és
25-én tartják. Az óvodákból az általános iskola I. osztályába
kerülő gyermekek egyttösen mennek majd az iskolai beiratasokra.
A középiskolások közül sokan vállalkoznak a nyári szünidő megkezdé-
se után termelőmunkára építkezésen vagy a mozgásgazdaságban./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1954 június 14

16 óra 20 perc

ÚJ TERMELŐKNA KÉSZÜL NAGYMÁNYOKON

Vid Hné Szia P

1954 június 14

A nagymányoki bányászati keleti széntolopeinck feltárására a múlt év tavaszán új akna mélyítését kezdték meg. A 125 méter mély új termelőknával és a szállítástervezés szerelésével már elkészültek. Jelenleg az első szintű rakodót alakítják ki.

Az új termelőknában a feltérési munkálatokat a számítások szerint július 1-én kezdik meg. /MTI/

1954-BEN 1163 ÚJ TAG LÉPETT A BÉKÉS-MEGYEI TERMELŐSZÖVETKEZETEKBE

Vid Hné Kő P

1954 június 14

A mindjobban megszilárduló Békés-megyei termelőszövetkezetek tagjainak szorgalmas, lelkiismeretes munkáját, elért eredményeit élénk figyelemmel kísérik az egyénileg dolgozó parasztek és egyre többen határozzák el, hogy rátérnek a közös, nagyüzemi gazdálkodás útjára.

Ebben az évben Békés megyében 1163 egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt lépett be a termelőszövetkezetekbe. A megye legnagyobb tsz-ába, a füzesszerméti "Vörös csillag" termelőszövetkezetbe 90, a békéscsébai "Kossuth" tsz-be 63, a sarkadi "Dózsa" tsz-be pedig 40 egyénileg gazdálkodó jelentkezett tagnak.

Ezenkívül az utóbbi hónapokban a régi tsz-tagok közül, akik időközben az iparban helyezkedtek el 169-en tértek vissza dolgozni a megye különböző termelőszövetkezeibe. /MTI/

A MAGYAR-SZOVJET TARSASAG ZENEI SZAKOSZTALYA

k MSzT Hné Kő P

1954 június 14

és a Magyar Zeneművészek Szövetsége rendezésében június 15-én, kedden este 7 órakor Járdányi Pál Kossuth-díjas zeneszerző előadást tart a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól. Az előadás helye: Magyar Zeneművészek Szövetsége /Budapest, VI. Kertész-u. 36.II. em. / /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 34. kiadás

1954 június 14

16 óra 45 perc

A KÖZÉPDUNÁNTULI BANYÁK KÖZÜL ELSŐNEK AZ AJKEI VÁLLALAT DOLGOZÓI JELENTETTÉK: HÉTFŐN HATÁRIDŐ ELŐTT TELJESÍTETTÉK ELSŐ FÉLÉVI TERVÜKET

Vid Hné Szia P

1954 június 14

Az Ajkei Szénbányák Vállalat dolgozói a kongresszusi munkaversenyben elért termelékenység növekedést júniusban is fokozták. Sumogi István vágár brigádja például a kongresszus után már ciklusosan szervezte meg munkáját. Ezzel biztosítja, hogy a brigád minden egyes tagja egyenletesen, időkiesés nélkül dolgozzék. A brigádban az egy főre eső termelékenység júniusban, májushoz viszonyítva, eddig műszakonként 1.5 csillával emelkedett. Az Armin-akna dolgozói 240 folyóméterre növelték a frontmunkahosszat és fokozatosan csökkentették a kismunkahelyek, az úgynevezett kamrafojtások számát. Így lényegesen kisebb létszámú kiszolgáló személyzetre volt szükség és több dolgozót tudtak a szénfal mellé telepíteni. Az Armin-akna dolgozói a május 37 mázsás fejteljesítményt június 14-ig 48 mázsára növelték.

A műszaki feltételek biztosításának eredménye, a termelékenység növekedése nemcsak egyes brigádoknál, vagy üzemszekciónél mérhető fel, hanem jelentkezik az egész bányavállalatnál: május hoz viszonyítva júniusban eddig 3.3 százalékkal emelkedett a termelékenység.

Az ajkei vállalat jó munkája eredményeként a Középdunántuli Szénbányászati Tröszt vállalatai közül hétfőn délelőtt elsőnek jelenthette: féléves tervét határidő előtt 16 nappal teljesítette. Most megígérték, hogy féléves tervükön felül június 30-ig még 17.700 tonna szenet termelnek./MTI/

AZ ÓZDI DURVAHENGERMŰ II-ES SZÁMÚ MŰSZAKJA 31.870 FORINTOS SELEJT-
CSÖKKENTÉST ÉRT EL

KÁR

Vid Hné Szia VE

1954 június 14

A kongresszusi verseny során legjobb minőségi munkát az Ózdi Kohászati Üzemek durvahengerdéjében a II-es számú műszak kollektívái érték el, Óvári József mérnök vezetésével. Májusban az a műszak több megtekertítást ért el selejtcsökkenéssel, mint az elmúlt év legsikeresebb hónapjában a három műszak együttesen,

L

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás

1954 június 14

16 óra 55 perc

/Az Ozdi Durvahengermü...folyt/ Vid Hné Szia VE

A II-es műszaki brigádjai június első napjaiban elhatározták, hogy a munka további megjavításával fognak harcolni a pártkongresszus határozatainak megvalósításáért.

A májusi 37 százalékos selejtszökkentést június első harmadában 75,4 százalékra fokozták, s ezzel 31,870 forintos selejtkár-csökkentést értek el. A siker elérésében különösen nagy részét ven Kristály István művezető és Varga Aladár előhongerész brigádjának, akik mindössze 0,06 százalékos selejttel dolgoztak./MTI/

A MAGYAR IPARMŰVÉSZE^IT FŐISKOLA VÉGZŐS HALLGATÓI DIPL^{OMA}-MUNKÁINAK NYILVÁNOS BIRÁLATA

i Sr/tot/Hné KC VE 1954 június 14

A Magyar Iparművészeti Főiskola disztermében hétfőn kezdődött meg a főiskola végzős hallgatói diplomamunkáinak nyilvános bírálata. A bírálaton megjelent Non György népművelési miniszterhelyettes, Ajtai Miklós könnyűipari miniszterhelyettes. Eljöttek a főiskola tanárai, hallgatói és több ruhatervező.

Kacs Gyulának, az Iparművészeti Főiskola főigazgatójának üdvözlő szavai után Non György népművelési miniszterhelyettes beszélt.

- A diplomamunkák a végző hallgatók nagyobb rajztudásáról, jobb komponálókészségéről tanuskodnak, mint az elmúlt évben - mondta. Elkészítésüknél a hallgatók fokozottabb mértékben támaszkodtak a haladó hagyományokra, azoké redményeit igényesebben használták fel alkotásaikban, mint az előbbi években. A diplomára pályázók nagyrésze olyan feladatok megoldására vállalkozott, amelyek az iparban is megoldásra várnak. Ez azt bizonyítja, hogy javult a főiskola és az ipar kapcsolata.

A miniszterhelyettes beszéde után a hatnapos nyilvános bírálat első napján a ruhatervező tanszak 50 hallgatója diplomamunkájának vitája következett./MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 36. kiadás 1954. június 14. 16 óra 55 perc
A SIKLÓSNAGYFALUSI TERMELŐSZÖVETKEZET A 300 MÁZSÁS CUKORRÉPA-TERMESÉH

Vid Kö TI P

1954. június 14.

A siklósnyafalusi "Uj Elet" termelősövetkezetet nemcsak 200 mázsás cukorrépa-termeséről, jó munkaszervezéséről ismerik Baranyában. Arról is neveztes, hogy tagjai között sok a fiatal. A szövetségben 16 fiatal fiú és lány dolgozik.

A termelősövetkezet tagjai között már a tavasz kezdetén elosztották a kapásnövények és a kaszálók területét, aminek egyik eredménye lett a családtagok fokozottabb bevonása a munkába. Így most gyorsan halad a szénbogyóajtás, a kukoricatáblák gyommentesek, s a napokban befejezték már a cukorrépa harmadik kapálását is.

A termelősövetkezet tagjában az elsők között csatlakozott a 200 mázsás cukorrépa-termes előresóra indított mozgalomhoz. Azóta újabbat is vállaltak: növénytermelő brigád négy csapatának tagjai elhatározták, versenyben is megdolgoznak, hogy öszre 300 mázsás répát szedjenek egy-egy holdról. Ez nemcsak 20 forint fölött érkező az egy munkagységre tervezett 15 forintos készpénzjuttatást, hanem egyéb juttatások mellett holdankint 60 mázsás cukorprémiumot is jelent. A 18 éves Dóra Juliska például - aki eddig 200 munkagységet szerzett - a munkagységeire jutó jövedelem mellett csupán termelési prémiumként csaknem husz kilo cukrot kap, ha sikerül a rá kiosztott negyesholdos parcellán elérni a 300 mázsásnak megfelelő termés-eredményt.

Az "Uj Elet" tagjai nemcsak a szomszédokkal, hanem a közeli oldi, egyházasharaszti, harkányi termelősövetkezetekbe és tanácsokkal segítik az ott dolgozókat. Ahol követik példájukat, van is eredmény: az oldi, egyházasharaszti határban kiengyelték, megkapálták a cukorrépa és jól haladnak a többi munkával is. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 37. kiadás

1954. június 14.

17 óra 20 perc

ORSZÁGOS SZINJÁTSZÓ ERTEKEZLET A NÉPMŰVÉSZETI INTÉZETBEN

t Tom/Bné/PE KC P

1954. június 14.

A megyei és kerületi tanácsok művészeti előadói, valamint a tanácsok és szakszervezetek színjátzó felelősei hétfőn folytatták tanácskozásukat a Népművészeti Intézetben. Gábor Györgyné, a Népművészeti Intézet színjátzó osztályának vezetője a falusi, üzemi színjátzó együttesek helyzetéről és a jövő évi ünnepi művészeti verseny előkészületeiről tartott előadást.

A falusi színjátzó együttesekről megállapította, hogy a művészeti együttesek második országos versenye óta eltelt idő alatt komoly fejlődést értek el. A falusi színjátó mozgalomnak a jövőben még több olyan színművet kell bemutatnia, amely a nemzeti hazafias érzés felkeltését szolgálja. Az együttesek törekedjenek a közönség igényeinek magas színvonalu kielégítésére. Fejleszteniük kell a tudatos törekvést az eszmei mondanivaló tisztázására a falu apraját-nagyját érdekeltté kell tenniük egy-egy színjátzó előadás létrehozásában.

Az üzemi színjátzó mozgalom kérdéseit a kormányprogram tükrében taglalta. Elmondotta, hogy a helytelen műsorválasztás, a rossz, izléstelen polgári kabaréművek dömpingje arra utal, hogy sokhelyütt félreértették a kormányprogramot, úgy gondolták, hogy a színjátzásnak ezután már csak a szórakoztatás lesz a feladata s a nevelés egészen háttérbe szorul. A közönség igényeit úgy kell kielégíteni, hogy a bemutatott művek előbbrevigyenek a műveltség, a gondolat és a lelki világ gazdagítása terén. Végül arra hívta fel a figyelmet, hogy az öntevékeny művészeti munkának segítenie kell a mezőgazdaság fejlesztését is. Ezért nagyon fontos a falusi színjátzó együttesek további erőteljes segítése.

Gábor Györgyné referátumához számos hozzászólás hangzott el. /MTI/

TALAJERŐGAZDÁLKODÁSI ANKÉT JÁSZBERÉNYBEN

vid PE KÖ P

1954. június 14.

A Szolnok-megyei tanács hétfőn Jászberényben talajerőgazdálkodási ankétot rendezett, amelyen részt vettek a szerves- anyaggal szemcsézett műtrágyát előállító és szállító vállalatokon kívül a termelőszövetkezetek, az állami és célgazdaságok, valamint

a kísérleti és tanzétségek képviselői. Az ankéton Kreybig Lajos kétszeres Kossuth-díjas akadémikus a szerves- anyaggal szemcsézett trágyaszerek alkalmazásáról, majd Ceikós Nagy Béla könnyűipari miniszterhelyettes a mezőgazdaságon kívül keletkező, trágyázásra alkalmas anyagok hasznosításáról tartott előadást. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 38. kiadás

1954 június 14

17 óra 05 perc

POSTAI DOLGOZAKAT Tüntettek ki

t A/Szné/Hné KL VE 1954 június 14

Hétfőn délelőtt a postavezérezgatóságon a közlekedés- és postügyi miniszter nevében Dedics Imre, a posta vezérezgatójának első helyettese adta át a kitüntetések és jutalmak azoknak a postás dolgozóknak, akik az Országos Távirászversenyen kimagaslóan jó eredményt értek el.

Szabó Lajos, az egyéni távirászverseny győztese, Borrei Mihály, a gépi vételben első helyezést elért postás és Endrényi Tiborné, a női távirászverseny győztese a "Posta kiváló dolgozója" címet és az ezzel járó 500 forint jutalmat kapta, ugyancsak hárman rendkívüli előléptetésben és szintén hárman miniszteri dicséretben részesültek./MTI/

NÉMET, LENGYEL ÉS BOLGÁR TUDÓSOK ÉRKEZTEK A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA NAGYGYŰLÉSÉRE

i HA/tot/Hné KC KM X 1954 június 14

Megérkezett Budapestre a Magyar Tudományos Akadémia 1954. évi nagygyűlésére a Német Tudományos Akadémia küldöttsége. A küldöttség vezetője Walter Friedrich, Nemzeti-díjas biofizikus, a Német Tudományos Akadémia elnöke. A küldöttség tagjai: August Petersen akadémikus, a rostocki egyetem tanára, Wolfgang Bobeth, a rostocki technológiai intézet osztályvezetője, Alfred Paul Wende, a Német Tudományos Akadémia tudományos előadója, Hans Biehlfeldt akadémikus, nyelvész és Siegfried Langham, a Német Tudományos Akadémia mellett működő Központi Tudományos Intézmények Irodájának vezetője, jogász.

A Bolgár Tudományos Akadémia küldöttségének tagjai: Ljubomir Csakalov, az Akadémia elnökségének tagja, matematikus és Ljuben Vasziljev, akadémiai levelező tag, a Jogtudományi Intézet vezetője.

A Lengyel Tudományos Akadémia képviselőiben Kazimierz Kuratovszki, matematikus, a Lengyel Tudományos Akadémia elnökségének tagja érkezett a nagygyűlésre./MTI/

Ko

B 39. kiadás

1954. június 14.

17 óra - perc

KECSKEMÉTEN A "VÖRÖS CSILLAG", KISKUNFELICGYHÁZÁN AZ "UJ ELLET" TERMELŐSZÖVETKEZETE KEZDTE MEG A MÁSODNÖVÉNYEK VETÉSEIT

Vid Kö TI P

1954. június 14.

Bács megyében az elmúlt évben is elsőnek a kecskeméti termelőszövetkezetek vetették el a másodnövénycsodákat. Az idők során a csodák, időben vetik el a magukat. Alig takarították le a földről a takarmánykeveréket, máris újabb növény kerül helyébe. A "Vörös Csillag" termelőszövetkezet a takarmánykeverék után eddig öt holdon vetette el a takarmányborsót. Rövidesen további 20 holdon földbe kerül a muhar-mag. Az "Uj Tavasz" termelőszövetkezet tagjai két és fél hold kukoricát, másodvetéséhez készítettek elő a talajt, s öt holdon takarmánykáposztát is vetnek.

Kiskunfelicgyháza termelőszövetkezetek közül elsőnek az "Uj Ellet" kezdte meg a másodnövénycsodák vetését. A takarmánykeverék helyére nyolc holdon lucernát, hat holdon kukoricát, két és fél holdon kölest vetettek. /MTI/

A SELEJT EGY SZÁZALÉKOS CSÖKKENTÉSSEL TÖBB MINT FÉLMILLIO FORINTTAL TERMELHETŐ OLGSOBBAN A DIÓSCYŐRI MARTIN

i Vid Vg TI Szia KI

1954. június 14.

A dióscyőri Lenin Kohászati Művek Martin-acélművében a hét-főn reggelig gyártott acél mennyiségének 4.1 százaléka vált selejtté ebben a hónapban. Ez jóval magasabb, mint a megengedett selejthatar, s meghaladja a májusi 3.9 százalékos selejtet is.

A Martin magas selejtje annál is komolyabb hiba, mert az acélmű nem teljesíti tervét, főleg előart havi tervének 92.3 százaléknál tart. Ha a Martin-acélmű jelenlegi 4.1 százalékos selejtjét csak egy százalékkal csökkentené - máris több mint félmillió forintot tudna megtakarítani.

A Martin műszaki vezetői a selejt csökkentése céljából szorosabb együttműködést teremtenek az öntőcsarnok dolgozóival, ellenőrzik a kokillák előkészítését, valamint kellő hőfokon biztosítják az öntést, hogy mielőbb kiláboljanak az elmaradásból. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás

1954 június 14

18 óra — perc

A SZOMBATHELYI CIPŐGYÁR DOLGOZÓINAK ELHATÁROZÁSA: "NEM ADUNK KI A KEZÜNKBŐL HIBÁS CIPŐT"

Vid B1/Szné/Hné KL P 1954 június 14

A Szombathelyi Cipőgyár dolgozói a kongresszusi verseny ideje alatt jó eredményekkel büszkélkedhettek: 84.5 százalék volt az I. osztályú cipők százalékaránya. A verseny lendülete óta sem csökkent. A népmvelők kezdeményezésére a Dózsa-kör dolgozói kiadták a jelszót: "Nem adunk ki a kezünkől hibás cipőt". A kezdeményezés nagy visszhangra talált az üzemnek, ma már valamennyi dolgozója ezt a célt tűzte maga elé s a Szombathelyi Cipőgyár dolgozóinak elhatározása csakhamar az eredményekben is megmutatkozott. Június 12-én 10,8 százalékra csökkent a műszaki hibák miatt leértékelt cipők aránya. Június 14-én már az első két órában jó eredmények születtek a Dózsa, Petőfi és a Kossuth-körben: az I. osztályú cipők aránya 95, 87,7, illetve 80 százalék volt./MTI/

KISEGÍTŐ ÜZEMEKET LÉTESITENEK AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZAKBAN

I BM/BM/Hné KL KI 1954 június 14

A fogyasztók jobb ellátása, a választék bővítése érdekében kisegítő üzemeket létesítenek az állami áruházakban. A múlt héten már meg is kezdte működését a Magyar Divatosarnok új ingkészítő üzeme, ahol negyedévenként több mint ötezer ingot készítenek az áruház vásárlói számára. A Budapesti Negyáruház /Corvin/ kötöttáru-üzemet létesít, ahol július 1-től negyedévenként három tonna gyapjufonalból készítenek kiváló minőségű kötöttáruat. A Szivárvány Áruházban pedig már a nyár folyamán árusítani fogják az áruház saját üzemében készült női és férfi ruhákat. Az Úttörő Áruház gyermekkonfekciói, a Minőség Állami Áruház pedig bőrdíszmű kisegítő-üzem létesítését tervezi.

A vidéki városok áruházaiiban is működnek majd kisegítő-üzemek. A szombathelyi állami áruházban már árusítják az áruház saját üzemének készítményeit, befejezéséhez közeledik a pécsi állami áruház kisegítő üzeme is, ahol negyedévenként másfél-millió forint értékben vennék majd jó minőségű öltönyöket./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás

1954. június 14.

19 óra 05 perc

AZ IBUSZ FÉNYKEPPÁLYÁZATNAK ÚJ SZAKSZA

i VT/HE/TI KL P

1954. június 14.

Az Idegenforgalmi Tájékoztató /IBUSZ/ pályázatot hirdetett hazánk idegenforgalmi szépségeit népszerűsítő művészi fényképekre. A fényképpályázat második negyede június 30-án zárul, a pályázat azonban tart a harmadik negyedében is. A harmadik negyedére szánt pályaműveket már ebben a hónapban is beküldhetik a pályázók. A képek témái között változatlanul hazánk természeti szépségei, műemlékeink, néprajzi, népművészeti sajátosságok és jellemzőségeik, hazánk növény és állatvilága, gyógy- és üdülőhelyek /gyógyfürdők, strandok, valamint öt éves tervünk eredményei szerepeljenek. Olyan fényképekkel is lehet pályázni, amelyek a dolgozók sportéletét, szórakozási lehetőségeit - kulturális életük fejlődését stb. mutatják be.

Az első díj 300, a második 500, a harmadik 300 forint. Külön díjazásuk ezenkívül a közlésre alkalmas képeké.

A pályázók a fényképeket "Fényképpályázat" megjelöléssel az Idegenforgalmi Tájékoztató /IBUSZ/ címére, /Budapest, VI. Lenin-körut 67/ küldjék. /MTI/

- - -

/Megkezdődött. . . 21. folyt./ Bc/B/PE KC KM

A Magyar Tudományos Akadémia 1954. évi nagygyűlésének hétfő délutáni együttes ülését Straub F. Brunó Kossuth-díjas akadémikus nyitotta meg. Megnyitó szavai után Stefan Milku akadémikus, a Román Népköztársaság tudósainak nevében üdvözölte a Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlését.

- Országunk tudósai élénk érdeklődéssel kísérik azt a gyümölcsöző munkát, amelyet Önök a Magyar Dolgozók Pártja és a magyar kormány támogatásával és irányításával a dolgozó népet szolgáló, az anyagi és kulturális színvonal emelését szemelőtt tartó, igazi tudomány előmozdítása érdekében kifejtnek s Önökkel együtt örülnek elért sikereiknek - mondta. A jelenlegi helyzetben a tudomány és a tudósok központi feladata: harc a békéért, harc a nemzetközi feszültség enyhítéséért. Hazánk tudósai éppen úgy, mint a magyar tudósok, örömmel üdvözölnék minden megmozdulást, amely a világ béke megőrzésének nemzetközi biztosítását célozza, /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás 1954. június 14.

19 óra 20 perc

/Mozgódött. . . 22. folyt./ Bc/B/PE KC KM

mert meg vannak győződve, hogy csakis ezáltal lehet a népek boldogulását szolgáló igazi tudományt felvirágoztatni.

Ezután Ljubomir Csakolov akadémikus, a Bolgár Tudományos Akadémia elnökségének és a bolgár tudósoknak üdvözlétét tolmácsolta a nagygyűlésnek.

- A magyar tudomány jelentős szerepet játszott és játszik ma is a világ tudományos életében - mondotta. - Azok a nagy eredmények, amelyeket a magyar tudósok a tudományok ágjaiban elértek, büszkeséggel töltik el nemcsak a magyar, hanem minden békeszerető népet.

Hangsúlyozta, hogy Magyarország felszabadulása a kapitalista kizsákmányolás alól, hatalmas lökést adott a magyar tudomány fejlődésének, amely a dialektikus és történelmi materializmuson alapszik és alkotóan felhasználja a nagy szovjet tudomány eredményeit.

Ezután Donhoffer Szilárd, az orvostudományok doktora "Az emberi táplálkozás néhány elméleti és gyakorlati kérdése" címmel tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy az emberiség jelentős részének táplálkozása mennyiségi és minőségi szempontból elégtelen. A helyes táplálkozásra vonatkozó ismeretek kritikája kapcsán megállapította, hogy olyan alapvető kérdésekben, mint a mennyiség és fehérjeszükséglet problémái is, óriási terület vár további kutatásra.

A kellő mennyiségű táplálónak kellő minőségben való termelése a helyes táplálkozás előfeltétele ugyan, de önmagában a kérdést nem oldhatja meg. Ez csak a megrögzött táplálkozási szokásoknak megváltoztatásával érhető el. Nem elég a megfelelő táplálék termelése, biztosítani kell, hogy az megfelelő formában kerüljön a fogyasztóhoz és hogy veszteség nélkül készítsék el. Elvileg aránylag könnyen megoldható technikai kérdés, hogy pótolják a tárolás és az emberi fogyasztásra való nagyipari előkészítés során veszendőbe ment értékes anyagokat. A fehérlistet például thiaminnal lehet kiegészíteni, egyes, télen fogyasztásra kerülő cikkeket C-vitaminnal dúsítani, stb. Már jóval nehezebb az ételek olyan előkészítése, hogy értékes anyagokban - például aszkorbinsavban - a veszteség lehetőleg csekély legyen és az ételek tápértékét jól kihasználják.

A továbbiakban kiemelte, hogy a hazai élelmezési problémák megoldására a magyar népgazdaság képes.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1954. június 14.

19 óra⁴⁵ perc

/Megkezdődött. . . 23. folyt./ t HL/tot/PE KC KM

Több tejre, tejtermékre, tojásra és húsrá, sokkal több zöldségre és gyümölcsre van szükség. A tároláskor, az ipari és konyhai feldolgozáskor bekövetkezett veszteséget csökkenteni kell és foglalkozni kell az egyes anyagokban elkerülhetetlen veszteség, vagy eredeti fogyatékoság pótlásának problémájával. Ezen felül szükséges, hogy minden intézmény, amely ételmezést ad, egyúttal a helyes táplálkozás gyakorlati nevelő iskolája legyen.

Az előadás után megkezdődtek a hozzászólások, Sedlmayr Kurt Kossuth-díjas akadémikusnak "A magy termékek elérésének tudományos alapjai" című, a délelőtti ülésen elhangzott előadásához. Elsőnek Erdei Ferenc, az Akadémia levelező tagja, igazságügyminiszter szólalt fel. Előadásában azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy népi demokratikus fejlődésünk jelenlegi szakaszán, mezőgazdaságunk fejlesztése érdekében milyen közgazdasági összefüggések tisztázása és szervezési feladatok megoldása szükséges. Mindenekelőtt abból kell kiindulni, hogy országunkban a mezőgazdaság szocialista átszervezésének jelentős kezdeti eredményei vannak, de a szocialista átszervezés még nem ment végbe, tehát különös jelentőségű, hogy a termelő erők fejlettségének olyan fokát érjük el, ami a ma még egyéni gazdálkodók meggyőződését döntően kialakítja. A tervszerű arányos fejlődés törvénye igen széles körét veti fel a mezőgazdaság és a többi népgazdasági ágak összefüggéseire vonatkozó kérdéseknek. Ezzel népgazdaságunk egyik alapvető kérdése továbbá a mezőgazdaság termelőerőinek konkrét és mélyreható vizsgálata és fejlesztésük közgazdasági összefüggéseinek vizsgálata, különös tekintettel a gépsítésre. Fontos tudományos feladat mindazon gazdaságpolitikai intézkedések hatásának vizsgálata, amelyeket a gazdasági vezetés megtett, vagy megtenni tervez. Külön figyelmet érdemelnek a mezőgazdasági fejlesztésnek azok a kérdései is, amelyek a termelés területi összefüggéseivel és megszervezésével foglalkoznak. Rendkívül fontos feladatokat vet fel a termelőszövetkezeti gazdaságok építésének a témaköre is. Végül nagyon jelentős feltételei a termék növelésének azok a szervezési feladatok, amelyek az egyes mezőgazdasági munkafolyamatok megszervezése terén jelentkeznek.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HÍR K

B 44. kiadás

1954. június 14.

20 óra 05 perc

VITA A HIVATÁSOS MŰVÉSZEGYÜTTESÉK FESZTIVÁLJÁRÓL A MŰVÉSZETI SZÖVETSÉGEK HÁZÁBAN

t Tom/KV/PE KC P

1954. június 14.

A hivatásos művészegyüttesek: az Állami Népi Együttes, a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Művészegyüttese, a SZOT és a belügyminisztérium művészegyüttesének 1954 évi fesztiválja vasárnap délután díszelőadással fejeződött be. A fesztivál keretében bemutatott előadások értékelését hétfőn kezdték meg a Művészeti Szövetségek Házában. Dél előtt Vadasi Tibor koreográfus tartott vitaindító előadást a táncegyüttesek munkájáról, délután pedig Dávid Gyula zeneszerző értékelte a zene- és énekegyüttesek munkáját. Mind az előadások, mind pedig az előadásokat követő hozzászólások az együttesek eddigi eredményeivel, munkájával és műsorpolitikájával foglalkoztak. /MTI/

ÉRTÉKES MUNKAVÁLLALÁSOKAT TETTEK A TERMELŐSZÖVETKEZETEK ÚJ KITÜNTETETTJEI

k FM KÖ/PE MM

1954. június 14.

A kongresszusi versenyben kitünt termelőszövetkezetek szombaton és vasárnap ünnepélyesen átvették a MEDOSZ és a földművelésügyi minisztérium díszoklevelét és a jutalmakat. Ebből az alkalomból 147 munkában élenjáró termelőszövetkezeti tag kapta meg a "Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója" kitüntetést. A kitüntetettek értékes vállalásokat tettek a soronkövetkező mezőgazdasági munkák - a növényápolás és a befakarítás jóminőségű elvégzésére és gyors befejezésére. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1954. június 14.

21 óra 20 perc

/Megkezdődött. . . 24. folyt./ t Bc/PE KM

Erdei Ferenc után Rónyi Alfréd levelező tag, August Petersen akadémikus, a német tudósküldöttség tagja, Zólyomi Bálint levelező tag, Sós József, az orvostudományok doktora, Telegdy Kovács László, a kémiai tudományok doktora, Waltner Károly, az orvosi tudományok kandidátusa, Horn Artur, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, Tarján Róbert, az Élelmész-tudományi Intézet igazgatója szólalt fel.

A hétfői együttes ülés tapasztalatait Streub F. Brunó akadémikus foglalta össze. /MTI/

A BUDAPESTI FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG NAGYSIKERŰ HANGVERSENYE
AZ ÁLLAMI OPERAHÁZBAN

t Tom/KV/PE -cz KM X

1954. június 15.

Hétfőn este az Állami Operaházban tartotta hetedik bérleti estjét a Budapesti Filharmóniai Társaság. Az est műsorán Beethoven "Egnont" nyitánya, Beethoven C-dúr zongoraversenye, Kodály Concertója és Brahms Első Szinfóniája szerepelt. Az est ünnepi eseménye volt, hogy Kodály Zoltán kétszeres Kossuth-díjas kiváló művész zeneköltőnk vezényelte saját művét, a Concertot. A zongoraversenyt Fischer Annie, Kossuth-díjas kiváló művész interpretálta. A nyitányt és a szinfóniát Lukács Miklós, az Operaház karnagya vezényelte. /MTI/

L

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 46. kiadás

1954. június 14.

21 óra 40 perc

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

& PE KM

A Meteorológiai Intézet jelenti június 14-én, hétfőn este 21 órakor:

Többfelé záporosó, zivatar

Élénk hőmérsékleti ellentét alakult ki szárazföldünk északnyugati és délkeleti területei között. Európa északnyugati részén az Óceánról több hullámban érkező hűvös légtömegek változó időjárást okoznak s a hőmérséklet csúcserkéke nap közben a 20 fokot nem haladja meg. Ezzel szemben a délkeleti területeken sokfelé 30-35 fokig emelkedett ma nap közben a hőmérséklet.

Hazánkban hétfőn száraz meleg volt az idő s nap közben általában 25-29 fokos maximumok alakultak ki. Budapesten hétfőn 21 órakor a hőmérséklet 24 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, alig változik.

Várható időjárás kedd estig: nyugat felől felhősödés, többfelé záporosó, zivatar, mérsékelt délnyugati, majd megélénkülő északnyugati szél. A nappali hőmérséklet csökken..

Várható hőmérsékleti értékek kedden reggel 12-15, délebbin nyugaton 20-23, keleten 23-26 fok között.

A Duna vízállása hétfőn reggel Budapestnél 415 cm. /MTI/

V é g e